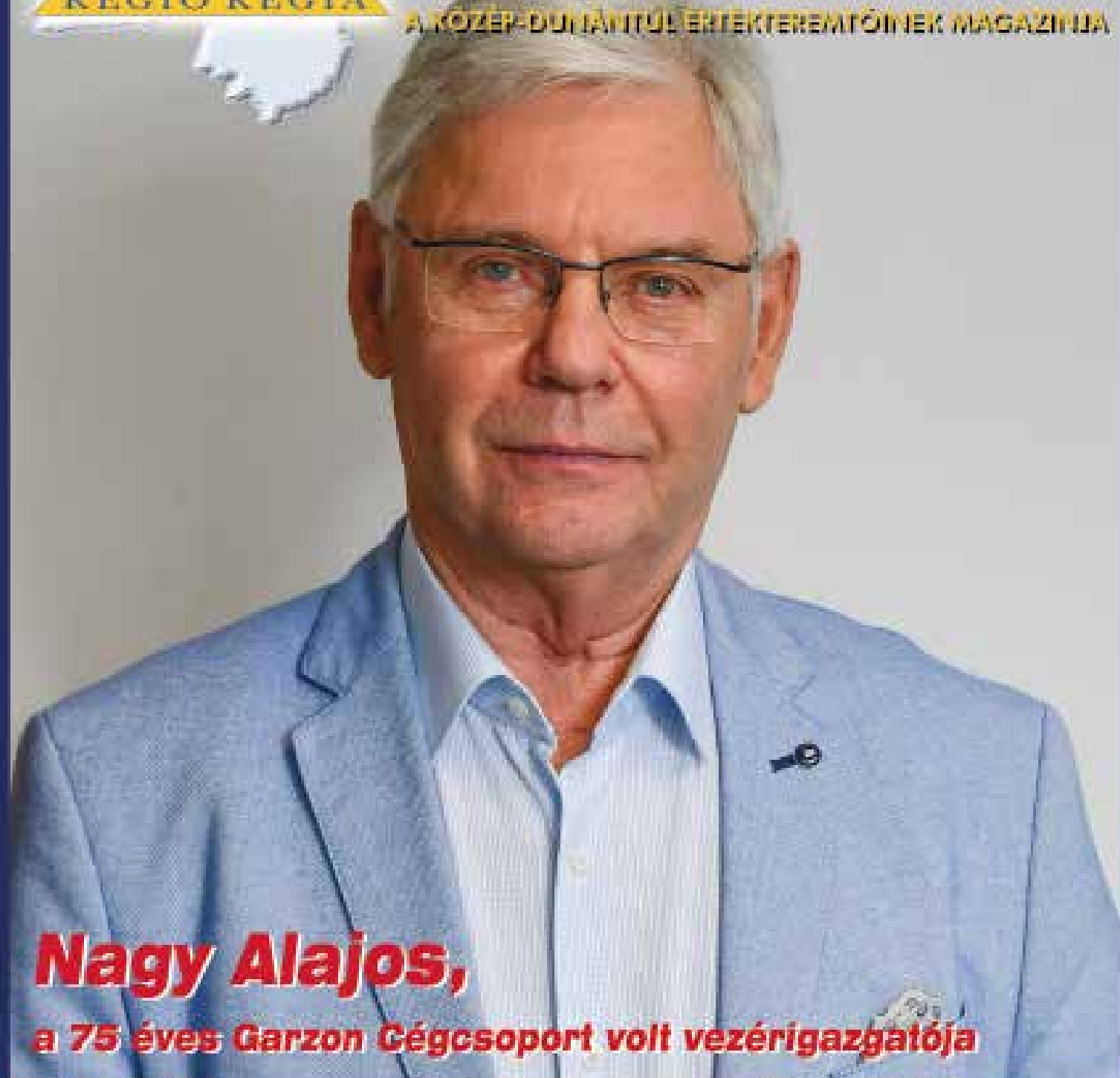

REGIO REGIA

A KÖZEP-DUNÁNTÚLI ÉRTEKTEREMTŐNEK MAGAZINJA

Nagy Alajos,

a 75 éves Garzon Cégcsoport volt vezérigazgatója

Víz-Zene-Virág
Fesztivál Tatón

75 éves
a Garzon Bútor

Floriália
2024

2024. június 28-30.

Tata

Öreg-tó

Well Hello

ÁKOS

T. Danny

BAGOSSY BROTHERS COMPANY

PÁPAI JOCI

DESH

NEX

És sokan mások...

TOVÁBBI INFÓK:
WWW.VIZZENEVIRAG.COM

Blue Hill

Michl József polgármester kedves szavakkal köszöntötte az egyik sztárfellépőt, a NOX együttes énekesnőjét, Péter Szabó Szilviát

Idén is hasonló tömeget várnak a fesztiválra

Esőssy András egyesületi elnök, Péter Szabó Szilvia, a NOX énekes, Michl József polgármester, Jakab Jácint fesztiváligazgató, és Spigyboy DJ.

31. Víz, Zene, Virág Fesztivál

Június utolsó hétvégéjén ismét áll a bál a tatai várban

Stílszerűen, a tatai várban rendezték az idei Víz, Zene, Virág Fesztivál sajtótájékoztatóját. A meghívó a várkávézó teraszára szólt, de a hirtelen jött zápor bekergette a résztvevőket a kávézóba. Megtudtuk, hogy a három évtizedes múltra visszatekintő esemény június 28. és június 30. között várja az érdeklődőket, kedvezményekkel, régi és új programelemekkel valamint közkedvelt fellépőkkel, egy új szereplő, a Blue Hill Média Kft. szervezésében.

A 2024-es Víz, Zene, Virág Fesztiválon, három színpadon zajlanak majd a programok az Öreg-tó partján, június utolsó hétvégéjén.

– Egy jó hírt oszthatunk meg – köszöntötte a sajtó képviselőit **Michl József** polgármester –, hiszen Tata legnagyobb fesztiválja ezen a nyáron újra kinyitja kapuit. Megújul és frissül a program, de megőrzi régi hagyományait is, hogy minden korosztálynak élményeket adjon, méltóképpen a tatai nyári programsorozat színvonalához.

– Hálásak vagyunk a Víz, Zene, Virág Egyesület hosszú éveken át végzett munkájáért, s mivel az önkormányzat elkötelezett abban, hogy ez a nagy múltú esemény fennmaradjon, ezért természetes módon segítséget nyújtottunk a megszervezéséhez.

A városvezető tájékoztattott arról, hogy az önkormányzat döntése alapján támogatják a tataiak részvételét a fesztiválon. Ennek megfelelően a Tata Kártyával megvásárolt jegyek kedvezményesek lesznek, és családi kedvezményekkel is lehet majd belépőket vásárolni, a különbözetet a város felajánlja a szervezőknek, ezzel segítve a rendezést.

– A gazdasági helyzet – mondta **Esőssy András**, a Víz, Zene, Virág Egyesület elnöke –,

a pénzügyi és humán erőforrás hiány miatt idén nem tudtuk volna megrendezni az eseményt olyan színvonalon, amelyet magunktól elvárnánk, ezért kerestünk egy partnert, mely a mi tapasztalataink felhasználásával méltóképpen tovább tudja vinni ezt a rendezvényt. A Blue Hill egy ilyen szervezet, jelentős tapasztalattal bír, képes alkalmazkodni a jelen kihívásaihoz és igényeikhez, s megvan benne az az erő és szellemi háttér, ami ahhoz szükséges, hogy egy nagyon jó fesztivált csináljanak.

A háromnapos rendezvényen idén nyáron többek között nagykoncertet ad Ákos, színpadra áll **Pápai Joci**, a **Wellhello**, **T. Danny**, **Desh**, a **Nox** és a **Bagossy Brothers**, lesznek víziprogramok, az előző esztendőkhöz képest nagyobb szerepet kapnak a virágok, megrendezik a hagyományos tűzijátékot valamint a toátúszást, helyi tehetségek mutatkoznak be, a családokat ingyenesen használható játszóterek várják, és találkozhatunk számos civil szervezettel is.

– Fontos ez a nap – tette hozzá **Jakab Jácint** fesztiváligazgató, a Blue Hill Events ügyvezetője –, hiszen elmondhatjuk, hogy megújult erővel együttműködő partnerek találtak egymásra, s bár az időnk rövid, a legfontosabb számunkra az, hogy megőrizzük és tovább vigyük a fesztivál színvonalát. A lelkesedésem túl persze

megfelelő szakmai bázis is kell a feladathoz, a Blue Hill mögött pedig 20 éves múlt áll, s egy olyan csapat és kapcsolati háló, amely biztosíték a sikeres folytatáshoz. 2024-ben olyan előadók érkeznek Tatára, akik vagy nagyon régen, vagy még egyáltalán nem voltak a Víz, Zene, Virág Fesztiválon, de megtartjuk a hagyományos programokat is, melyek a vízhez és a virágokhoz kötődnek.

Jakab Jácint elmondta, az is fontos szempont számukra, hogy – az önkormányzat kérését figyelembe véve – normalizálják a fesztivál területén megvásárolható ételek és italok árait. Ennek megfelelően ársapkát vezetnek be, s folyamatosan ellenőrizni fogják annak betartását. Idén először családi kedvezmények is lesznek a rendezvényen, egyébként átlagosan 20%-kal olcsóbban lehet majd belépőket venni az előző évekhez képest, és családi bérletet is válthatnak a látogatók.

A Víz, Zene Virág Fesztivállal kapcsolatosan további információkat az esemény honlapján és közösségi oldalán találnak az érdeklődők a következő hetekben:

<https://www.vizzenevirag.com/>

VK

FOTÓK: KISS T. JÓZSEF

Regio Regia

A Közép–Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XXIV. évfolyam 163. szám
http://www.regioregia.hu

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310–971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Csathó Barna, Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea,
Kiss T. József, Mórocz Károly, M. Tóth Sándor,
Réz Napsugár, Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Fotó:

Dobozi Gábor, Flajsz Péter Gergő, Kiss T. József,
Mazán Tibor, Molnár Artúr, Pesthy Márton,
Raáb Zoltán, Szabó János

Címlapfotó: Borbély Anita

Nyomdai előkészítés:

KEM–Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomdai partnerünk:

Print Brokers Team Kft.
9027 Győr, Tibormajori út 1. – Ipari Park

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU–ISSN: 1785–7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Markos Anikó építésszel beszélgettünk****14–16. oldal**

Tatán, a nagy adózók fogadásán újra elismerésben részesült **Markos Anikó** építész, a MAREP Kft. ügyvezetője, a Komárom-Esztergom vármegyei Építész Kamara elnöke. Ahogy a laudációban elhangzott, Markos Anikó tatai lokálpatriótaként szakmai munkájával jelentős szerepet vállal a város épített örökségének megóvása, újjáéledése érdekében.

A Fialat Vállalkozói Díj a Macher-csapat elismerése**24–25. oldal**

A nehézségekkel teli időszakokban – ahogy most is - különösen nagy kihívást jelent a cégek számára a generációváltás. **Macher Gábor**, a székesfehérvári székhelyű Macher Zrt. vezérigazgatója két és fél évvel ezelőtt – miután édesanyja **Macher Márta** még átkormányozta a céget a covid viharos tengerén –, bizakodással, optimistán állt a kormány-rúdhoz, nem sejtve, hogy újabb, még nagyobb viharok közelednek.

Bicskén ma is mernek nagyot álmodni**32–33. oldal**

„Az elmúlt öt esztendő mindenben más volt, mint az azt megelőző időszakok. Kezdtünk a coviddal, aztán jött a háború, és az energiaválság. Az összes regnáló polgármesterre igaz, hogy nem tudunk egymás után követő két esztendőt felmutatni eredmények tekintetében, és ez így elég nehéz történet” – kezdte ciklusértékelő beszélgetésünket **Bálint Istvánné**, Bicske város polgármestere.

Antik rádiók és televíziók birodalma**46–47. oldal**

Kevesen tudják, hogy Tatabányán rádiómúzeum működik, pedig **Máté Sándor** villamosmérnök gyűjteménye Magyarországon, de nemzetközileg is egyedülálló. A hobbiaként indult tevékenység eredménye a hétszáz darabból álló antik rádió és televízió készülék múzeum.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Június utolsó hétvégéjén ismét áll a bál a tatai várban 3. oldal

Sóstón jártam, Sóstón láttam 6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Húsz éve az unióban 7. oldal

75 éves a Garzon Bútor 8–12. oldal

Tata–kő: ahol minden betonból van 13. oldal

Markos Anikó építésszel beszélgettünk 14–16. oldal

„Gondoljuk újra együtt az építőipart” 17–19. oldal

II. VOSZFESZT – Vállalkozói Szabadegyetem 20–23. oldal

A Fialat Vállalkozói Díj a Macher-csapat elismerése 24–25. oldal

Gazdasági évadnyitót tartott a KEV MKIK 26–27. oldal

Sikeresen indította az évet a Transintertop 28–29. oldal

Kisbér – vízügyi projektindító 30. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Nagyadózók fogadása Tatán 31. oldal

Húsz éve az unióban

A népszavazás eredménye alapján Magyarország lakosságának döntő többsége nagyon várta, hogy hazánk csatlakozhasson a fejlett nyugati demokráciákhoz, azaz beléphessen az Európai Unióba.

2004. május 5-én került sor a nagy eseményre, amiről lapunk is megemlékezett, akkori írásunkat a mostani lapszám 50. oldalán újra elolvashatják.

Sokan teszik fel a kérdést, megérte? Újra, határok nélkül tarthattuk a kapcsolatot a Trianonban elszakított magyar testvéreinkkel, közös szövetségi rendszerbe kerülünk a felvidéki, örvidéki, erdélyi, délvidéki, szlovéniai véreinkkel.

Megnyíltak az addig elérhetetlen gazdasági csatornák, nem kellett a határoknál útlevelet, valutakártyát, és egyéb nevetséges papírokat lobogtatni. EUfória volt ez a javából!

Aztán az elmúlt húsz évben szép csendesen minden megváltozott. Kiderült, hogy nem is olyan szép az a bizonyos menyasszony. Az Unió irányítását végző apparátus nekünk esett, mondván Magyarországon diktátúra van, mindenféle jogok sérülnek, van rajta sapka, vagy nincs, szűrős, vagy szűrőtlen cigarettát szív, kék-e a fű, férfi-e a férfi, és nő-e a nő?

Visszatartott uniós pénzek, egy teljesen torz világlátás, alapértékeinket semmibe vevő ideológiák: ezt akartuk?

Bízunk benne, hogy a következő húsz évben megjön a vén, identitását teljesen elvesztett Európa esze, és olyan közösség tagjai leszünk, amilyenhez csatlakozni kívánunk!

Veér Károly, főszerkesztő

T A R T A L O M

Bicskén ma is mernek nagyot álmodni.....	32–33. oldal	Floralia 2024	40–41. oldal
Kisbér szépült és fejlődött az elmúlt időszakban	34–35. oldal	Az időjárás is kegyes volt a résztvevőkhöz.....	42–43. oldal
Lépésről lépésre haladnak.....	36. oldal	Fergeteges Komáromi Napok.....	44–45. oldal
Csót kis lépésekben, de látványosan fejlődik.....	37. oldal	Antik rádiók és televíziók birodalma	46–47. oldal
„A Föld szövetségesei” már a nemzeti döntőre készülhetnek	38. oldal	Papp György újra Tatabányán mutatta be műveit.....	48. oldal
KINCSKERESŐ		Esélyt mindenkinek!.....	49. oldal
Jéghoki győzelmek az Alba Aréna avatóján.....	39. oldal	20 éve írtuk.....	50. oldal

Ötéves születésnapját ünnepelte a látogatóközpont

Sóstón jártam, Sóstón láttam

A székesfehérvári Sóstó Látogatóközpont vidám programokkal, meselőadással, környezetvédelmi játékokkal, selymázbemutatóval várta a látogatókat ötödik születésnapja alkalmából. Az ünnep keretében adták át a „Sóstón jártam, Sóstón láttam” rajzpályázat díjait.

A születésnapos legnagyobb ajándéka, ha az ünnepen sokan veszik körül, és örömmel köszöntik. A Sóstó Látogatóközpont is így ünnepelhette ötödik születésnapját, hiszen sok százan érkeztek már a délelőtt során az eseményre, ahol kézműves foglalkozásokkal, interaktív előadásokkal, több állomásos sóstós születésnapi nyereményjátékkal, kültéri és beltéri játékokkal, büfével, kóstolókkal tették felejthetlenné a családok számára a május elsejét.

A délelőtti megnyitón **dr. Cser-Palkovics András** polgármester köszöntőjében felidézte a Sóstó Látogatóközpont indulásának történetét. A városrészt, a Sóstó Természetvédelmi Terület rehabilitációjával, a Sóstói Stadion felújításával egy gyönyörű, a fehérváriak és az ideérkezők számára egy kedvelt kirándulási hely született. A Sóstó Látogatóközpont szakmai munkájának köszönhetően is egyre növekszik a látogatók száma. Az itt zajló, gyerekeket, felnőtteket, csoportokat megszólító programok középpontjában a természetvédelem, a fenntarthatóság, a környezettudatos életmód áll.

A köszöntőt követően adta át a polgármester és **Molnár Orsolya**, a központ vezetője a „Sóstón jártam, Sóstón láttam” rajzpályázat nyerteseinek ajándékát. A pályázatra, melyre a természetvédelmi területen szer-

zett élményeket, a varázslatos értékeket és a természeti csodákat ábrázoló alkotásokat várták, több mint félszáz rajz érkezett három korosztályban.

A helyszínen kiállított rajzokra személyesen adhatta le voksát a közönség. Ez alapján az óvodás korosztályban **Róth Miranda**, az alsó tagozatosak közül **Halász Nikolett**, a felsősök közül **Virág Lili** munkája nyerte el a legtöbbet tetszését. A gyerekek egy kirándulás élményét, a természet szépségét és madárvilágát jelenítették meg színes rajzaikkal.

Az ötéves Látogatóközpont születésnapi programjában mindenki megtalálta a kedvére valót. A családok nagy érdeklődéssel hallgatták **Lovranits Júlia** Miért csip a szünyog? című interaktív mese előadását, majd kíváncsian vették körbe **Szekeress Eszter**, aki selymázbemutatót tartott, de a vele érkezett baglyot is meg lehetett simogatni.

Az ügyes kezek belekóstolhattak a közösségi festménykészítés élményébe, majd megismerhették a Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár munkatársa, **Futterer Juci** papírszínházában A nagy ravagyó feketéig történetét. **Mészáros Ádám** interaktív természetismereti foglalkozásához is sokan csatlakoztak. A Sóstó Látogatóközpont szakavatott vezetője izelítő ökotúrán a

Sóstó-Homokbánya Természetvédelmi Területének szépségeit mutatta be, és a Sóstói Stadion és a Vidi Múzeum titkaiba engedett betekintést a vezetett stadiontúra.

A kiállítók között sétálva a bátrabbak meg-sétáltathatták a lópiócat, mely, mint megtudtuk, szúnyoglárvákkal táplálkozik, valamint megtekinthették az Apiterápiás Ház méhbemutatóját. Bemutatókkal készült a Sóstó Vadvédelmi Központ, a Szent István Király Múzeum gyógynövény-simogatója játékos feladatok elé állította a vállalkozó szelleműeket, ahol nemcsak tapintani, de szaglászni is lehetett.

A Duna Múzeum csigaemelő szerkezetével, óriás társasával, mikroszkópos foglalkozásával és számos ökojátékával, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, a Gaja Környezetvédő Egyesület, a Fejérvíz Zrt. a kicsik és nagyok számára is lenyűgöző kotró munkagépével, lajtoskocsijával, vízkóstolóval és totójával, valamint homokozójával jelentkezett. A Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár, Farkas Júlia, a Szent István Mézlovagrend, illetve a Tudor Játékcsalád különleges stratégiai táblás fajtákaival vette ki részét a forgatagból, és a Fanyűvők Játékház is sok-sok élményt kínált.

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„A feleség, a család szerepe, támogatása az életműdíjam fontos tényezője. Hiszen amíg én a cég körüli dolgokkal ügyködtem, addig a feleségem nevelte helyettem is a gyerekeket, Ivonnát és Renátát – akik ma is mondják néha, hogy „apu, kicsit többet is lehetél volna itthon!” Renáta ma háromgyerekes anya, az egyik cégünknel minőség-ellenőrzési feladatokat lát el. Maximális köszönetem a feleségemnek, a családomnak!”

NAGY ALAJOS

25 éves a VOSZ KEVM-i szervezete

A Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ) 2023 decemberében ünnepelte megalakulásának 35. évfordulóját, míg Komárom-Esztergom vármegyében 25 éve alakult meg a helyi szervezet. A VOSZ küldetése a magyar tulajdonú és székhelyű vállalkozások és munkaadók tevékenységének, hosszú távú sikeres működésének támogatása, elősegítése. Legfontosabb célok és feladatok: megújuló arculat, sikeres érdekképviselet, aktív együttműködés a kormányzattal a vállalkozások segítésében, és a tagság részére nyújtott szolgáltatások megerősítése, bővítése – mondta **Pordán Zsigmond**, a KEVM-i szervezet elnöke.

Tata

Több, mint húsz éve már annak, hogy betonból térkövet, kert díszítőelemeket kezdett el gyártani – Tatán elsőként – a Tata-kő Kft. Az igények felmérését követően hamar találtak egy piaci rést a nagy gyártók mellett, csak egyedi, kézzel gyártott termékekkel jelentek meg a piacon.

Cikkünk a 13. oldalon

Veszprém

A Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ) elkötelezett a vállal-kozási kultúra népszerűsítése és fejlesztése mellett, ezért tavaly hagyományteremtő céllal életre hívta a VOSZFESZT Vállalkozói Szabadegyetem elnevezésű eseményét. A nagyszabású programsorozat keretében egyetemi városokban, idén a Pannon Egyetemen konferenciákat szervez a vállalkozói szféra számára aktuális témakörökben.

Cikkünk a 20. oldalon

A Garzon Cégcsoport története

A régi telephely bejárata a Schönherz utcában
(1950-1960)

1949-ben alakul meg a Garzon Cégcsoport jogelődje. A Bútorasztalos Üzem elnevezést 1950-ben használták először. A manufaktúrális jelleggel működő cég fényezett furnéros és festett konyhaberendezéseket, szobai bútorokat, iskolai felszereléseket, üzletberendezéseket gyártott – és szembenézett a kor tervgazdálkodásának minden problémájával. Az üzem 1958-tól a korábnál jelentősebben bekapcsolódott a lakossági szolgáltatásokba, és országos hírnévre tett szert. Egy évtized alatt több részleg jött létre: a Schönherz utcai telephelyen, a Takarodó úti téglagyárban, a Színház köz műhelyében és a Gagarin téren.

Szerelőcsarnok az új telephelyen
(1970-es évek)

1969-ben állami támogatással megépült a cég új, 6400 m²-es gyártóegysége a Bakony utcában, ahol a mai napig is működik.

A Ratkó-korszakban megnövekedett születésszám következtében az állam szerepet vállalt a lakásépítésben. Ezzel párhuzamosan a bútorok iránti igény jelentősen megnőtt. A '70-es években megkezdődött az ipari gyártás, mely nagy gyártási mennyiségeket biztosított rövid idő alatt.

Előszerelő részleg a '70-es évek elején

1973-ban elsőként itt kezdődött az országban a színes PVC-fóliával borított bútorok gyártása, és itt készítettek először lapraszerelt, elemes bútorokat GARZON néven, mely akkoriban a házigyári lakások igen népszerű bútorai voltak.

Nagy Alajos

Életműdíjjal tüntették ki Nagy Alajost, a Garzon Zrt. volt vezérigazgatóját

75 éves a Garzon Bútor

Minden magyar ember szívéhez közelinek érezheti azt az életműdíjat, amelyet a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a közelmúltban ítelt oda Nagy Alajosnak, a Garzon Bútornál végzett 52 évnyi munkásságának elismeréseként. Alig akad hazánkban olyan család, amelynek otthonában ne lettek volna Garzon elemes bútorok, ahogy alig akad olyan irodaház, iskola, kórház, szálloda vagy egy neves múzeum, ahol ne találkoznánk a Garzon nevével. A kitüntetett Nagy Alajos a cégcsoport vezetését ugyan már átadta lányának, Nagy Ivonnak, de stratégaként a mai napig számíthat rá a Garzon Bútor kétszázfős családja.

– Mikor hozták létre a bútorgyárat, és mit érdemes tudnunk a kezdetekről?

Nagy Alajos: – 1949 végén három asztalosüzem államosításával és összevonásával jött létre jogelődünk, a Székesfehérvári Bútoripari Vállalat. Tanácsi fenntartású volt, és sok-sok részből állt: asztalos- és festőüzem, keményfa-megmunkáló, üveges részleg stb. A kor szellemének megfelelően mindent csinálniuk kellett, de úgy, hogy ehhez eszközt alig kaptak. Még a felhasználható alapanyagokat is a tanács szabta meg, import szóba se jöhetett.

– Az első húsz év a manufaktúrajellegű bútorgyártásról szólt, egy poros asztalosüzemben, a Schönherz utcában. A hóhérbárd folyton a fejük fölött függött, mivel hol nyereségesek, hol veszteségesek voltak.

– 1969 végül sorsfordító volt. Az 50-es években született Ratkó-gyerekek akkoriban kezdtek családot alapítani, háromszázezer otthonra volt szükség. Házgyárak épültek, gombamódra nőttek ki a földből a tömbházak, és azokat bútorozni is kellett.

– Ezzel párhuzamosan zajlott az úgynevezett negyedik öt éves tervbeli bútorigipari rekonstrukció, melynek keretében több bútorgyárat felújítottak, illetve újakat is építettek. Pályázni lehetett, és az elődeink okosan éltek a lehetőséggel. Megpályáztak egy elemes bútorgyártó technológiát. Addig kizárólag a standard méretezésnek megfelelő, poliészterezett, azaz magassfényű bútorokat gyártottak, így rendkívül innovatívnak számított a gondolat, hogy a házigyári lakások méretéhez igazodó, variálható bútorcsaládokat készítsenek.

– Ön mikor lépett be a cégbe, miért épp ide vezetett az útja, illetve milyen szakmai utat járt be a vezérigazgatói székig?

Nagy Alajos: – A pályámat az első pillanattól kezdve kísérte a szerencse. Nem mindegy ugyanis, hogy az egyetemről kikerülve az ember milyen milióbe kerül. Az említett bébi-bumm nagy kihívás elé állította az álmomat, kapkodtak a faipari mérnökök után. A feleségemmel, Sáfár Eszterrel – aki az egyetemen még csak a barátnőm volt – igyekeztünk előre tervezni az életünket. Mivel a rokonságunk a Sopron-Dunaújváros és a Szombathely-Budapest tengelyek mentén

Nagy Ivonn, a Garzon Cégcsoport ügyvezetője

élt, úgy gondoltuk, a legjobb lesz, ha a Székesfehérvár-Veszprém vonalon keresünk magunknak állást és otthont. A pár évvel előttünk végzetek ígérték, ha valami adódik, szólnak. Így is lett. Eszter a mai napig zrikál azzal, hogy ezt az állást ő szerezte nekünk, ami való igaz, mert ő szolt egy korábban végzett székesfehérvári kosarasnak, hogy munkát keresünk. Már az államvizsga előtt megvolt az állásunk, a lakásunk Székesfehérváron.

– A feleség, a család szerepe, támogatása az életműdíjam fontos tényezője. Hiszen amíg én a cég körüli dolgokkal ügyködtem, addig a feleségem nevelte helyettem is a gyerekeket, Ivonn és Renátát – akik ma is mondják néha, hogy „apu, kicsit többet is lehetnél volna itthon!” Renáta ma háromgyerekes anya, az egyik cégünknel minőségellenőrzési feladatokat lát el. Maximális köszönetem a feleségemnek, a családomnak!

– Ebben a kitüntetésben, az életműdíjban benne van a jelenlegi és korábbi vezetőársaimnak, valamint több ezer dolgozótársamnak a munkája is, akik lehetővé tették, hogy a cég ma is előremutató, innovatív működésű legyen. Köszönet érte!

– Visszatérve a pályakezdesre: 1972-ben technológusként kezdtem, éppen akkor, amikor az év végén elindult az elemes bútorok gyártásának próbaüzeme, majd 1973-tól a tényleges gyártás. A szerencse továbbra is mellettem állt, három hónap múlva már a csoport vezetője voltam. Aztán kicsit mérgeződtem, amikor a velem együtt érkezőket művezetőnek nevezték ki, én meg maradtam a helyemen. Később aztán már nem bántam, mert mint kiderült, velem más terveik voltak, rövid időn belül technológiai osztályvezető lettem.

– Az új gyár első éve mindjárt veszteséggel indult, ennek fő okát – bár a gyártásnak is

megvoltak a maga bajai – a kereskedelem adta. A korábbi évek hiánygazdaságában a kereskedőnek nem sok dolga volt a bútorok értékesítésével, tisztán papírmunkával járt. Az elemes bútorok azonban nagyon is igényelték a vevőkkel való foglalkozást. Érdeklődtek, kérdezősködtek, hogy az egyes elemek hogyan variálhatóak, és nem ritkán a végén még vásárlás sem lett belőle az első körben. Sok munka, kevés bevétel, így a nyereség elmaradt.

– 1974-ben aztán akörül ment a vita, hogy ki fizesse a révést, azaz ki finanszírozza az amúgy nem túl nagy veszteségeinket. Felmerült a lehetőség, hogy minisztériumi irányítás alá kerüljünk. Végül így is lett, mert meglátásuk szerint a vállalat már kinőtte a tanácsi irányítás kereteit. A minisztérium átvette a céget, és annak élére a szakma egyik tekintélyét állította.

– Az új igazgató érkezése engem is érintett, mivel első intézkedései között megszüntette a technológiai osztályt is, így termelési osztályvezető-helyettesként kellett folytatnom a munkámat. Csalódottságom azonban nem tartott sokáig, mert sorra kaptam a feladatokat. Behívatott, és csak annyit mondott: „holnap reggeltől átveszed a TMK-t!”, de hogy kivel, mivel, hogyan, arra nem kaptam választ. Aztán rájöttem, hogy gyakorlatilag szabad kezdet kaptam: az a feladat, hogy felépítsem, amit rám bízta. Három hónap múlva már azt mondta: „Átveszed a beruházást!” Ekkor már végképp nem kérdeztem semmit, csak tettem a dolgomat. Gyakorlatilag egy éven belül rehabilitálva lettem az osztályvezetői posztom elvesztéséért, sőt idővel főmérnökévé neveztek ki.

– A cég az új igazgató vezetésével sikeres, nyereséges lett, az elemes bútorokat megismerték, megszerették az emberek, és a kereskedelem is beletanult a szakmába. Jól ment az üzlet, rengeteg

ALFA irodabútor-család az 1980-as években

Irodabútorokat 1977-ben kezdtek kifejleszteni ALFA néven. Ekkor kezdődött meg az export Lengyelországba, Csehszlovákiába, a Szovjetunióba és Bulgáriába.

A népszerű Garzon bútor (1980-as évek)

A cég neve 1984 májusától Garzon Bútorgyár. Ebben az évben nyílt meg az első márkabolt.

A Garzon Bútorgyár a Bakony utcában - 1989-ben

2017-ben automatizált gyártósort avattak a Garzon Bútor Zrt.-nél, összesen 770 millió forintos beruházással: két GINOP-pályázatból telepítettek komplett új technológiát a Bakony utcai üzemcsarnokba.

1993-tól a cég teljesen magyar tulajdonú részvénytársasággá vált Garzon Bútor Rt. néven működött tovább. Az 1990-es évek közepétől az értékesítés nagymértékben csökkent, 1996-ban bezárták a 6400 m²-es gyártóterületet, és egy kisebb, 4400 m²-es üzemcsarnokban dolgoz-

... és 2023-ban

tak tovább. 2005-ben a bútorgyár szétvált: a Garzon Bútor Zrt. mint gyártó és a Garzon Bútor Kereskedelmi Kft. mint kereskedő cég működött tovább.

Automatizált gyártósor - Garzon Bútor Zrt. - 2017

2008-ban létrehozták az A-Set Kft.-t, mint ingatlanhasznosító céget, 2011-ben pedig a teljes körű bútorozással foglalkozó, mai nevén G-Green Interior Kft.-t. 2015-ben a Garzon Cégcsoport már négy cégből állt különböző tevékenységi körrel. Ugyanebben az évben a Garzon Bútor Zrt. gyártó és kereskedőcéggént is megjelent a piacon, és számos német közbeszerzést nyert el. 2017-ben alakult meg Tamásiban a Garzon Bútor Zrt. fémfeldolgozó üzege, a Metal-G.

Ma a Garzon Cégcsoport átlagosan 250 projektet valósít meg évente a világ minden részén – oktatási, egészségügyi és kulturális intézmények, szállodák, irodaházak belsőépítészeti kialakításával, teljes körű megvalósításával.

Kodály Központ - 2010

A Garzon Bútor Kereskedelmi Kft. 2006-ban nyerte el első, nagyértékű megbízását: az Esztergomi Hittudományi Főiskola komplett bebútorozása konzorciumvezetőként. 2008-ban megkezdte működését a cég romániai leányvállalata. 2010-ben, Pécs Európa kulturális fővárosa egy éven át tartó rendezvénysorozatához kapcsolódóan a város három kiemelkedő projektjében vettek részt, a Kodály Konferencia és Koncert Központ, a Zsolnay-Negyed valamint a Tudásközpont megújításában.

Osztrák Postahivatalok - 2023

Nagy Ivonn, a Garzon Group tulajdonosa, cégcsoportvezető és Rétfalvi Gábor, a Garzon Bútor Zrt. vezérigazgatója

lakossági elemes bútort adtunk el, és idővel az irodabútor-gyártás is felkerült a palettánkra. A következő húsz év, a rendszerváltásig egy sikertörténet volt. Ez a siker az én utamat is övezte, 1981. január 1-jétől a gyár élére kerültem.

– Hogyan hatott a rendszerváltás a cég életére?

Nagy Alajos: – Jól csengett a nevünk. 1992-ben – ahogyan azt a törvény előírta – részvénytársasággá alakultunk, 1993-ban pedig minket is utolért a privatizáció. Többen, neves befektetők is ajánlatot tettek a cégre, de mi magunk, egy több mint 300 főből álló vezetői–dolgozói kör is úgy gondolta, a magunk kezébe vehetnénk a sorsunkat, és ezért meg is tettünk mindent. 1993 tavaszán aztán a mi ajánlatunk került ki győztesen a versenyből. Innentől léptünk át ténylegesen a kapitalizmusba, ahol erős versenyhelyzetben kellett helytállnunk. Hasonlóan az 1949-74 közötti időszakhoz, ezúttal is hullámok hátán, mélységekből magasságokba jutva haladtunk előbbre.

– Az első igazi mélypontot 1995-ben a Bokros-csomag hozta. Le kellett állnunk a lakossági bútorgyártással, és be kellett zárunk egy üzemszarnokot is. A túlélésünket azoknak az értékeinknek köszönhetjük, amelyekre ma is építünk: tradíció és innováció. Az elsőt a mögöttünk hagyott évtizedek tapasztalata adja, míg a másodikat az a képességünk, hogy időben észrevegyük, ha változtatni kell, ha el kell térni a megszokott iránytól, hogy új stratégiát alkossunk. Ezekre a szlogenné vált értékeinkre azóta már jó néhányszor építettünk, és azt az élet igazolta, hogy az esetek zömében jól döntöttünk.

– Innovatív módon, erőteljesen elmozdultunk az irodabútor-gyártás irányába, és ez kihúzott minket a bajból. Felismertük az új igényeket. A rendszerváltás után megjelenő

külföldi és hazai befektetők sorra építették az irodaházakat, az üzleti jellegű létesítményeket, és mi vállalkoztunk ezek bebútorozására. Olyannyira időben léptünk, hogy 1995-ben már mi rendeztük be a székesfehérvári kórházat, 1997-ben pedig a Teve utcai Rendőrpalotát.

– Már ekkor nyitottunk a projektek irányába is, komplett épületeket rendeztünk be. Iroda, egészségügy, oktatás, szálloda – állt a régi névjegykártyámon –, hely híján nem fért oda a többi terület: az üzlethelyiségek, a templomok, kastélyok, múzeumok, sportlétesítmények, vagy épp a hangversenytermek, melyeken dolgoztunk. Olyanok voltunk, mint a jobb építők, akiknek mindegy, hogy mit kell felépíteni, képes rá. Mi is azt gyártottuk le, amire a vevő igény tartott.

– Jót vagy rosszat hozott az ezredforduló?

Nagy Alajos: – Rengeteg konkurenst hozott, kis garázscégeket, ami 2004-re egy újabb mélyponthoz vezetett. Ezekkel az ügyeskedő mikrovállalkozásokkal nehéz volt versenyezni, mert alacsony bejelentett bérekkel, adózási trükkökkel viszonylag alacsony áron tudtak dolgozni, és ezzel rontották az üzletünket. Nálunk kinézte a vevő, mit szeretne, aztán megcsináltatták a kis maszekokkal. Nem tett jót nekünk ez a vadkapitalista időszak, de túléltek, és azt mondják, ami nem öl meg, az megerősít.

– A fennmaradásunkhoz nem csekély mértékben járult hozzá az, hogy 2004-2005-ben új korszak kezdődött a cég életében. Előbb a kisebbik lányom férje, Rétfalvi Gábor csatlakozott a céghez, majd a következő évben Ivonn, az idősebbik lányom is beállt közénk.

Nagy Ivonn: – Egy erős stratégiaváltás jellemezte ezt az időszakot. Amíg addig konkrét termékekről, bútorcsaládokról szolt a gyártás, 2004-től mindez megváltozott, és a hangsúly a projektekre tevődött. Onnantól

kezdve nem készleteztünk, hanem konkrétan azt gyártottuk le, amit a vevő kért, legyen az egy irodaépület, intézmény vagy más építmény bebútorozása.

– Ugyancsak fontos szemléletváltás volt, hogy ettől kezdve fővállalkozóként jelentünk meg a piacon, komplett feladatokat vállaltunk az utolsó függönykarikáig. Magunk mögé építettünk egy alvállalkozói rendszert, és a vevőinket már mi magunk szolgáltuk ki teljes egészében. Az eredményeink azt igazolták, hogy mindez zseniális döntés volt.

Nagy Alajos: – 2008-ban létrehoztunk Erdélyben, Kolozsvárott egy stúdiót is, ami leányvállalatként működik. Elindultunk az export irányába, ami ugyancsak jó döntésnek bizonyult, enélkül elkerülhetetlen lett volna egy újabb mélypont, ami sajnos 2010-ben – ugyan teljesen más okból, de – végül mégis bekövetkezett. 2010-re begyűrűztek a 2008-as válság hullámai, a likviditási gondok két építőipari partnercégünket is tönkre tették. Rengeteg pénzünk úszott el csupán azért, mert megbíztunk bennük. A nehézségek ellenére, igaz átütemezve, hosszabb idő alatt, de mi kifizettük az alvállalkozóinkat. Talán ezzel érdemeltük ki annak idején a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Etikusi Vállalat díját.

Nagy Ivonn: – Nagy dolog volt ez akkori-ban, egy válságokkal tűzdelt bizonytalan időszakban bizalmat kapni az alvállalkozóktól. Ez azt mutatta, hogy a cégünk hiteles volt a partnereink szemében.

Nagy Alajos: – Ugyanilyen fontosnak tartom azt is, hogy az 52 év alatt, amit a cégnél töltöttem, nem emlékszem olyanra, hogy ne tudtunk volna bért fizetni, vagy akár csak egy napot is késtünk volna vele. Úgy vélem, ez is jól mutatja elkötelezettségünket a dolgozóink mellett. Mindig a stabilitásra, a munkahelyek megtartására törekedtünk.

– *A generációváltás terv szerint zajlott a cégben?*

Nagy Ivonn: – Az édesapám időben felismerte, hogy aki nem gondoskodik előre a generációváltásról, annak a cége halálra van ítéelve. Az, hogy előbb-utóbb én is a Garzonhoz kerülök, sorszerűnek tűnt. Amióta megszülettem – 1973-tól –, minden napom a Garzonról szólt. Ha sikerek voltak, együtt örültünk, ha rosszul mentek a dolgok, akkor az a mi ünnepeinket, a mindennapjainkat is érintette. A családban mindenki faipari mérnök – a szüleim, a húgom, a sógorom –, én viszont mindig is közzgazdász szerettem volna lenni. Az is lettem. Először a Pénzügyi és Számviteli Főiskolát végeztem el, majd a Pécsi Tudományegyetemen tanultam, később pedig itt a cégnél, többedmagammal a felnőttképzés keretében végeztük el az

MBA-t. Nagyon élveztem azt az időszakot, akkoriban is sokat foglalkoztunk a stratégiaépítéssel: úgy érzem, ez az, amiben én jó vagyok.

– Fontosnak tartottam azt is, hogy a generációváltás ne arról szóljon, hogy beülök a papa székébe, hanem előtte máshol is kipróbálhassam magam, tapasztalatot szerezhessék. Ennek mintegy igazolása az a történet, ahogy végül is a Garzonhoz kerültem. Egy milliárdos árbevételű céget vezettem önállóan, miközben pályáztam egy másik vállalathoz controllernek, ahová aztán azonnal fel is vettem, csak éppen gazdasági igazgatónak. Sajnos azonban a vezetővel nem találtuk a közös nevezőt, ezért beadtam a jelentkezésemet egy nagyon komoly vállalathoz. A 150 jelentkezőből már csak 5-en voltunk versenyben, amikor édesapám megkérdezte, abban nem gondolkodom-e, hogy a céghez jöjjenek. Komoly üzleti tárgyalás után igent mondtam.

– *Könnyen ment a váltás, vagy ütköztek a nézetek?*

Nagy Ivonn: – A generációváltás, a fiatalítás fontos egy cég életében, és az rendszert egyfajta szemléletváltással is együtt jár. Éppen ez az, ami általában megnehezíti ezt a folyamatot. Aki létrehozta a céget, gyermekeként felnevelte, az azt várja, hogy az őt követő ott folytassa, és ugyanúgy, ahogyan ő azt abba hagyta. De ez a legnagyobb hiba, amit el lehet követni egy generációváltás során, mert esély sincs a túlélésre, ha az ember nem vált időben szemléletet. A világ folyamatosan, rohamléptekben változik, és az új generációk bevetnek minden modern fegyvert, tudást az üzleti siker érdekében. Nekünk ők a kihívóink, velük kell felvonnunk a versenyt. Be kell tudnunk lépni a Tik-Tok, a Facebook vagy épp az Instagram világába, mert ott találjuk a vevőinket, a jövőbeli munkatársainkat.

– Ugyanakkor egy családi vállalkozásban rengeteg érzem is van, és a generációváltásért komoly árat fizetnek a családtagok. Mi is megszenvedtük, megszenvedjük, mert amúgy is szókimondó emberek vagyunk, így néha kissé olaszos a hangulat körülöttünk. Ugyanakkor büszke vagyok rá, hogy a sógorommal együtt dolgozhatok, kiválóan megértjük egymást, jól tudunk együttműködni.

– *Lényegét tekintve mi a különbség kettőjük szemlélete között?*

Nagy Alajos: – Én azt vallom, egy cég akkor tud kellőképpen és hosszú távon stabil maradni, ha több lábon áll. Ennek jegyében fogtunk bele 2015-től a cégünk felépítésébe is. Ma már van két kereskedő cégünk, egy faipari üzletágunk, mely bútort gyárt, Tamásiban pedig van egy

2012-ben a Garzon Bútor Kft. megjelent a nyugat-európai export piacon is. Két évvel később az Osztrák Posta több száz postahivatalának több évre szóló bútorozási tenderjét nyerte el az osztrák közbeszerzési piacon. 2019-ben pedig idehaza a Puskás Ferenc Stadion belsőépítészeti, bútorozási részfeladataiban, illetve a kaposvári Csiky Gergely Színház megújulásában volt jelentős szerepe.

BOG Hotel Raddison - 2023

A G-Green Interior Kft. irodaházak, szállodák, közületi terek, valamint vendéglátóipari szegmensek teljes körű bútorozásával foglalkozik. Az innovatív, minőségi megoldások mellett elkötelezettek a fenntarthatóság és a környezettudatosság tekintetében. Referenciáik között tartják számon többek között a Groupama Alkusz Pont közösségi tér, a Clark Hotel Budapest, a BSR Center – OTP Étterem, a Taylor Wessing Ügyvédi Iroda, az ICF Tech Hungary – Informatikusok közösségi tereinek, az Evosoft Co-working univerzum, a BOG Hotel Raddison, a MOL Campus valamint az Airbus bútorozását.

MOL Campus - 2023

A Metal-G, a Garzon Bútor Zrt. fémipari üzletága a Garzon cégcsoport tamási telephelyén alakult meg, a fémmegmunkáló üzemet 2017-ben adták át. A korszerű technikának köszönhetően a síklemez-, illetve az egyéb fémmegmunkálás – a hegesztett szerkezetek és a fémbútorgyártás – szinte teljes spektrumát lefedik a gyártásban.

Automata-vázak

További válogatás a Garzon cégcsoport projektjeiből:

MÁV - Keleti pályaudvar, jegypénztár – 2023

ELTE – 2023

Rostock, Egyetemi Klinika – 2023

Fertőd, Esterházy-kastély – 2023

Airbus – 2023

☞ fémmegmunkáló üzemünk. Lét-rehoztunk még egy társaságot, melynek feladata az ingatlanhasznosítás, különféle szolgáltatások nyújtása (üzemeltetés, informatika, könyvelés stb.) a többi cég felé. Mindig több lábon álltunk, kellőképpen diverzifikáltunk, ezzel is csökkentve a kockázatot.

Nagy Ivonn: – A stabil működés mindkettőnk számára nagyon fontos. Korábban volt lehetőség hosszú távban gondolkodni, ezért van nagyvolumenű szériagyártásunk és mellette projektjeink is.

Én úgy gondoltam, hogy a sinergiák mellett olyan irányokba is el kell mozdulnunk, amelyek egy esetleges válság idején erősek.

– A generációváltás miatt már más struktúrában működünk. Ma a stabilitás záloga a hatékonyság és az eredményesség, illetve a változáshoz való rugalmas alkalmazkodás. Meggyőződésem, hogy a munkában nélkülözhetetlen a szakmailag jól képzett menedzserek működése – ez teszi lehetővé az eredményes cégvezetést. Míg egy KKV tulajdonosának a döntését számtalan érzelmi szál befolyásolja, addig egy menedzser üzleti alapon hoz döntéseket, a profitorientáltsága hangsúlyosabb, mint egy családi vállalkozásnál.

–Édesapámnak nem volt könnyű dolga velem, mert a lánya vagyok, akit apaként véd, óv a bajoktól, másik oldalról nézve pedig munkavállalóként szeretett volna beilleszteni a szervezetbe. Én viszont az önálló munkához, a nagyobb szabadsághoz vagyok szokva.

– Összességében mégis mindketten ugyanazt akarjuk, eljutni A-ból B-be – még ha ezt más úton is gondoljuk –, és ahogy ő is, én is szeretném tovább gazdagítani a céget, gondoskodni arról, hogy az itt dolgozóknak hosszú távon stabil munkahelyet biztosítsak.

– *A staféta tehát átvéve, a megújult szemlélet adott. Milyennek látják a jövőt?*

Nagy Ivonn: – A 2004-ben lerakott alapok rendkívül stabilak, azokra a jövőben is bátran építhetünk. A több lábon állás alapértékünk, az erősségeinket szeretnénk még jobban megszilárdítani, számukat gyara-

pítani. A fókuszunkat a cégcsoport hatékonyságának maximalizálására szeretnénk irányítani.

– Azt gondolom, a cégnek csak akkor van jövője, ha folyamatosan, stabilan eredményes tud lenni, képes fejlődni, megújulni, képes összehangoltan működni. Nagy cégcsoportról van szó, tízmilliárdot meghaladó árbevétellel, több mint 200 fő foglalkoztatottal. Nem az a cél, hogy nagyvállalattá váljunk, sokkal inkább az, hogy hatékonyak legyünk, esetleg újabb tevékenységgel tudjuk szélesíteni a portfóliónkat. De mindezek mellett is törekednünk kell arra, hogy a termékeinkben, a szolgáltatásainkban minél nagyobb legyen a hozzáadott érték.

– Sokat adnék azért, ha valamilyen varázsgömbbe pillantva láthatnám, hogyan alakul át a fő tevékenységünk 30-50 év múlva. Vajon hogyan készülnek majd akkor a bútoraink?

Nagy Alajos: – Fontosnak tartom, hogy mára az exporttevékenységünk kiszélesedett. Rendszeresen adunk be közbeszerzési pályázatokat Németországba, Ausztriába. A távolság, a külföldi teljesítés nem probléma a számunkra, a legextrémebb körülmények – tüntetések, útlezárások – között is sikerült mindig helytállnunk. Büszkék vagyunk arra, hogy e pillanatban is két cégünk három projekten is dolgozik Berlinben. Kiemelt munkánk volt nemrégiben az osztrák postahálózat teljes megújítása, de exportáltunk már Európa számos országába, ahogy Amerikába is. Ezt az irányt kell tartanunk és tovább szélesítenünk.

– Sok minden változott a cégben az elmúlt évek során, jó irányba haladtunk, jó szerkezetben működik a vállalatcsoport, és vannak benne további lehetőségek. Így nyugodt szívvel adtam át a stafétát Ivonn-nak, aki értelemszerűen elfoglalta az irodámat, és a székemet is. Ugyanakkor a vele szemköztire rákerült a nevem, jelképesen tehát megmaradt a vezetői székem. Persze nem abban ülök, hanem egy másik irodában, de ma is bejárok dolgozni, és főleg a stratégiai célok mentén igyekszem továbbra is hasznossá tenni magam.

CSEH TERÉZ

Specialitásuk a fabeton, ami a harkályt is megrézfálja

Tata-kő: ahol minden, még a fa is betonból van

Több, mint húsz éve már annak, hogy betonból térkövet, kert díszítőelemeket kezdett el gyártani – Tatán elsőként – a Tata-kő Kft. Az igények felmérését követően hamar találtak egy piaci rést a nagy gyártók mellett, csak egyedi, kézzel gyártott termékekkel jelentek meg a piacon. Ekkor kezdték el a fabetonok gyártását, ami ránézésre nem beton, de mégis az. Az első fabeton termékeket még Babos László, korábbi tulajdonostárral kezdték el gyártani, aki azóta már nyugállományba vonult, de a gyártás töretlenül megy tovább.

A kisvállalkozás több, mint 20 évvel ezelőtt indult a hagyományos térkövel, eleinte nehéz volt az igényeket felmérni és kielégíteni. Később folyamatosan áttértek a betonelem-gyártásra, majd a kertépítő és -díszítő elemek következtek – tudtuk meg **Simonfi Zsolt** tulajdonostól.

– Ugyanakkor az új termékeink mellett – tette hozzá – megmaradt a térkő gyártása is. Sőt, egyedi fabeton is gyártunk, mely annyira hasonlít a fa szerkezetére, hogy még a harkályt is gyakran megrézfálja. Nálunk, az üzemünkben, minden betonból vagy műköből készül. A technológia és a többéves tapasztalat jó minőségű betonterméket eredményez.

– Az építőipart nem kímélte a recesszió, visszaesés történt, kevesebb volt a nagy beruházás, a megrendelés, ez bennünket is érintett. Mostanában már van némi mozgólódás, a lakosság – lehetőségeihez képest – rendszerben tartja a portáját, az udvarát, a kert-

jét, így a forgalom fellendülőben van.

– Úgy gondoljuk, egyedi betontermékeinkkel, főleg a fabeton különlegességeinkkel megtaláltuk a helyünket a piacon, kapacitásaink pedig elegendőek ahhoz, hogy a vonzáskörzetünkben élők, vagy akár a környező megyékben felmerülő igényeket ki tudjuk elégíteni. Ha valaki különleges, egyedi térkövet szeretne, mi örömmel elkészítjük!

Tervezik, hogy bővítik a beton és kertdíszítő elemek arányát, megtartva a hagyományos térkőgyártást és forgalmazást.

Simonfi Zsolt befejezőként elmondta, felnőtt fiai, Gergő és Roland is aktívan részt vesznek munkájukkal a vállalkozásban. A közelmúltban ugyan nélkülöznie kellett a társaságukat, mert a fiúk szabadságot kértek, és kaptak édesapjuktól, ugyanis rock-zenekarukkal erdélyi turnén léptek fel.

KTJ

TÖBB JELENTKEZŐ

Veszprém – Tovább erősödött a Pannon Egyetem a 2024-es felvételi eljárásban. Annak ellenére, hogy

a tavalyihoz képest országosan csaknem 5500-zal kevesebben nyújtották be jelentkezésüket valamely hazai felsőoktatási intézménybe, a Pannon Egyetemen idén is nőtt a jelentkezések száma.

CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS

Tokodaltáró – A TOP keretében 85 M Ft európai uniós, vissza nem térítendő támogatás segítségével valósult meg Tokodaltáró csapadékvíz-elvezetésének fejlesztése. A beruházás egy komplex, az egész településrészre kiterjedő, átgondolt vízrendezési fejlesztést jelent, melynek köszönhetően a község érintett belterületi részén a rendkívüli időjárási helyzetek idején kialakuló rendkívüli helyzetek szá-

mának jelentős csökkenése, az okozott károk minimalizálása várható.

FANTASZTIKUS ÚSZÓSIKER

Tatabánya - Az áprilisi úszó országos bajnokságon **Hosszú Katinkát, Kapás Boglárkát, Jakabos Zsuzsát** is lenyomva egy világranglista 5. helyet – és minden bizonnyal olimpiai indulást – érő idővel rúgta be a felnőtt sport ajtaját **Jackl Vivien**, aki a tatabányai Gyémánt Fürdő nyitott ötveneséből vált egyik pillanatról a másikra nemzetközi tényezővé.

Markos Anikó

A közösség, a település számára is értéket alkotni az építetű megelégedése mellett

Markos Anikó építésszel beszélgettünk

Tatán, a nagy adózók fogadásán újra elismerésben részesült Markos Anikó építész, a MAREP Kft. ügyvezetője, a Komárom-Esztergom vármegyei Építész Kamara elnöke. Ahogy a laudációban elhangzott, Markos Anikó tatai lokálpatriótaként szakmai munkájával jelentős szerepet vállal a város épített örökségének megóvása, újjáéledése érdekében.

– *Nem megszokott, hogy egy hölgy az építés szakmát választja. Honnan az indítatás?*

– Ma már a pályaválasztásnál ebben változás látszik, egyre több hölgy jelentkezik érettségi után az egyik építészképző felsőfokú intézménybe. De így van, az én korosztályomban kevesen vagyunk. A női szerepet, a gyerekvállalást, a családot az építés szakmával elég nehéz összeegyeztetni, mivel az építész munkaideje általában – főleg magánvállalkozásként – jóval több mint 8 óra. Egyébként most is egyedül vagyok nő a területi kamarai elnökök között.

– Egyházashetyéről, Vas megyéből származom, a celdömölki gimnáziumba jártam, ahol festőművész tanárunknál rajzoltam. Innen ered a rajz szeretete, és a matek is nagyon jól ment. Ráadásul volt lehetőségem ábrázoló geometriát tanulni, ami az építészetben alapvető dolog, segít abban, hogy térben gondolkodjunk és rajzoljunk. Ez a három dolog határozta meg, hogy építészképzésre jelentkeztem.

– *Hogy alakult a pályája?*

– A Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán végeztem. Először Budapesten dolgoztam egy állami vállalatnál, ezt követően Tatabányán az ÉPSZÖV volt a munkahelyem, majd magántervező lettem.

– A 27 éve költöztünk Tatára, úgyhogy én már tatainak vallom magam, ami nagyon fontos szakmám szempontjából is. 1995-ben alapítottuk a MAREP Bt.-t majd 1999-ben a Kft.-t, tervezéssel és kivitelezéssel foglalkozunk.

– *Hangsúlyozza tataitását. Mit jelent Önnek ez a kisváros?*

– Nemcsak lakóhelyem ez a megannyi építészeti örökséggel rendelkező csodálatos kis város, hanem az építés szakma legszebb feladatai is Tatán találtak rám. Szerencsés élethelyzet, hogy a lakóhelyem szinte teljes körűen ellát tervezési feladatokkal, melyek nagy része műemlék, helyi védett épület felújítása, új funkcióval való újjáélesztése, illetve ezek környezetében lévő projektek. Megjegyzem, az ilyen védett környezetre szintén szigorúbb, kötöttebb előírások, elvárások vonatkoznak, mint egy átlagos helyszínen. Ennyi természeti és épített szépség között lakni olyan, mintha minden nap nyaralna az ember.

– Műemlékekkel foglalkozni nem mindennapi átlagos feladat, összetett építészeti kérdéskör. Szép, egyben nehéz munka, amivel az építésznek sok-sok tapasztalat megszerzését követően van lehetősége foglalkozni. Az építészet alpból komplex, sokrétű és társszakmákkal együttműködést igénylő

szakma, de az épített örökség még több odafigyelést, további kutatómunkát, művésztörténést, restaurátorok, régész szakmákkal való együttműködést igényel. Minden feladat egyedi. Tatán az egyedileg védett műemlék és helyi védett épületek mellett, azok környezete, maga a város is inspiráló.

– Kiváltságos helyzet továbbá az is, ha olyan megrendelő bízza meg az építést, akivel konstruktívan lehet együtt gondolkodni és dolgozni. Van olyan építetű, akivel immár 15 éve dolgozunk együtt, és Tatán nem csak több műemléképületet, hanem azok környezetét is megújítottuk az évek során.

– Ez a második elismerésem a városban. A város építészeti arculatának formálásában betöltött meghatározó tervezői tevékenységemért 2016-ban Tata Városáért elismerésben részesültem, 2023-ban Prima Külföldiját kaptam építészet és építőművészet kategóriában. Több szakmai díjat kaptunk építetűimmal Tatán közösen megvalósított műemlékfelújításokért és új épületekért is. FIABCI Ingatlanfejlesztési Nívódíjat a Platán Kávéház és Vendégházak, Év SZÉP HÁZA díjat családi házam, és több évben megyei Év HÁZA díjat kaptam általam tervezett tatai lakóház, tárasház és műemlékfelújítások. Ezen fejlesztések az építetűkkel közösen létrehozott sikerek, melyek reményeim sze-

A felújított Wagner ház

Egy ékszerdoboz, családi ház felújítás előtt

Egy ékszerdoboz, családi ház felújítás után

rint hozzájárulnak Tata városképének minőségi megújulásához, fejlesztéséhez is.

– **Mennyire nehéz feladat a műemléki tervezés?**

– A szakmai része sokrétű, örökségvédelmi jogszabályok, előírások, tervtanácsi véleményezések által behatárolt hosszú munka, mégis kreatív kihívásokkal teli, nem rutin feladat. A legnagyobb kihívás mégis a műemlék épület olyan hasznosítási módjának megtalálása, ami egyben fenntartható is. Azok, akik műemlék épületet vesznek rengeteg kötöttséggel szembesülnek, átalakításuk erősen korlátozott, felújításuk, hőszigetelésük nem oldható meg átlagos technológiákkal, anyagokkal, ezeket az épületeket alapvetően nem a mai kor követelményei szerint formálták.

– Nézzünk például egy vízimalmot, ilyen funkció ma már nincs, az épületet mégis élővé, működővé, fenntarthatóan használhatóvá kell, hogy tegyünk. A szakmaiság, a hatóság, az örökségvédelmi előírások, elvárások, és az építetői igények között vagyunk mi, építészek, akiknek ezt úgy kell megtervezni, hogy az minden szereplőnek megfeleljen.

– Hivatásom kezdetén még nem voltak ilyen éles jogszabályi elvárások, mint a tűzvédelmi, energetikai-hőszigetelési előírások, és a működés alatti rezskiöltség sem szerepelt az elsődleges szempontok között. A védett épületeket például nem tudjuk kívülről hőszigetelni. A nyílászáróknál le kell gyártani az eredetinek megfelelőt, bár már vannak kompromisszumok, többretegű üvegezést is használhatunk. A legnehezebb, ugyanakkor a legszebb feladat ezekkel az épületekkel foglalkozni.

– **Nemcsak magára az épületre kell figyelnie, hanem be kell illesztenie az adott környezetbe is. Ez mennyire nehéz?**

– Az építészet nem objektíven megítélhető műfaj, határmezsgye a művészet és a mérnöki tevékenység között, szubjektív a terveink, épületeink megítélése. Jó példa a zene, van aki a rockzenét szereti, van, aki az operát, és azt hallgatja amelyiket kedveli. Az építész épülete mindenki, az egész település számára „kötelezően” látható, hosszú távon, akár évszázadokig meghatározza a településképet. Nem lehet be- vagy lekapcsolni, mint egy lemezjátszót. Ebből adódóan az építésznek fokozott a felelőssége.

Ha az épületeimet a környezetbe való illesztéssel a település is befogadja, az az igazi siker számomra az építető megelégedettsége mellett.

– **Melyik stílus áll a legközelebb Önhez?**

– Abból, hogy én a műemlékekhez kerültem közel, látszik, hogy hagyományos formákban, anyagokban és részletekben gondolkodom. Ma is ugyanúgy használok téglát és követ, mint húsz évvel ezelőtt, de igazodok az új, mai igényekhez, kortárs trendekhez. Nagyon fontos, hogy a formavilág, az épület tömege, tetőidoma illeszkedjen az utcai beépítéshez, az utcaképhez. Nem másolom a szomszéd épületet, annak mívésségét, díszítettségét, de a lépték és arányok tekintetében feltétlenül szükséges illeszkedni. Az igazi illeszkedés az, ha az utcán sétálva az új beépítés látványát úgy éljük meg, hogy az nem idegen elem, hanem mintha mindig is része lett volna a helynek.

– Nagy szerelmem a téгла, leginkább arról ismerni meg házaimat, hogy sokat használok ezt a hagyományos építőanyagot hom-

lokzatok burkolataként. Nagyon szívesen tervezek természetes anyagokkal, talán a házaim ettől is belesimulnak környezetükbe. Tata minden korszakában ott volt a téгла szerkezeti elemként és burkolatként egyaránt. Nemcsak szép, időtálló, egyben praktikus is. Nem kell utána homlokzatot javítani, szépen idősödő anyag.

– **Milyen munkáira emlékszik legszívesebben?**

– Legszebb élményeim mindenképpen a műemlékekhez kapcsolódnak. Ezek közül is nem mindig a legnagyobb a legemlékeztesebb. Óriási dolog persze Tatán a Kossuth téri templomot felújítani, hiszen ott számtalan kihívással találkozunk tervezőként. Ugyanakkor van két kedvencem, a Fürdő utcai Wagner ház felújítása, mely az egyik első tatai munkám volt. Az épület egykor malomnak épült, majd a Wagner család egy közfürdőt üzemeltett benne, a tulajdonos teljesen lepusztult állapotban vette meg. Jó ránézni, hogy hova jutottunk vele. Új funkciót kapott, védőnői szolgálat, orvosi ügyelet is működött benne. Egy ott dolgozó doktornő nyitása után azzal keresett fel, hogy úgy érezte magát, mintha nyaralna és szállodában lenne. A védőnői, orvosi ügyelet szolgáltatásnak adtunk olyan teret, ahova a betegnek és a munkát végző egészségügyi dolgozóknak is egészen más érzés megérkeznie.

– Egy másik kedves, nem régi munkám, a Sport utcában felújított kicsi műemlék lakóház, ahol a szintén már romos épületmaradványt mentettük meg, tettük lakhatóvá, és emeltük vissza eredeti állapotába, így az utca ékességévé vált.

– Én készítettem Tatabányán a Tulipános ház az első, engedélyezési terveit, majd a ki-

Tata, Piarista Rendház belső felújítás

A Tulipános Ház Tatabányán

Tata, Szent Kereszt templom

A Platán pékség és apartmanház Tatán

viteli tervet más folytatta, de ketten jegyezzük a munkát. Ez azért is volt különösen szép feladat, mert Tatabányán nagyon kevés építészeti műemlék van, és romjaiból sikerült feltámasztani ezt a gyönyörű épületet. Toroczkaí Wigand Ede különleges homlokzati díseit is sikerült megmenteni. Ő tervezte a tatai Vaszary villát is, ennek felújításában is volt szerencsém közreműködni.

– Nagy álmom, remélem, megvalósul a tatai Piarista Rendház külső felújítása is. Lépésről-lépésre haladunk a belső munkákkal, az épület eddig elkészült szárnyai értékes új funkciót kaptak. Nagyon szeretném látni, hogy Tata legnagyobb méretű műemléke teljes körűen, kívülről is megújuljon.

– **Csak műemlékek tervezésével foglalkoznak?**

– Nemcsak műemléket, családi- és társasházakat, középületeket, valamint ipari épületeket is tervezek. A tatai ipari park egyik első gyártócsarnokának is én vagyok a tervezője, ahol ma már a hatodik bővítésen vagyunk túl.

– A munkám nem végződik a rajzasztalon, a megvalósítás során több kivitelezést folyamatosan a helyszínen végigkövetek művezetés vagy műszaki ellenőrzés keretében.

– **Nemcsak tervező, hanem a vármegyei építész kamara elnöke is. Mit jelent ez az önként vállalt feladat?**

– 16 éve vagyok a kamara elnöke. A napi tervezési feladatokon túl, mindig vonzóztak az építészet más aspektusai is. Kemény és szárazabb munka a jogszabályok, rendeletek sűrűjében eligazodni. Ez sem áll tőlem távol, a vármegyei szakmai közösségnek igyekszem rendezvények, fórumok formájában segíteni ebben. Az országos kamarában is aktívan részt veszek, így rálátásom van a szélesebb dolgokra is.

– Képzéseket szervezünk, hiszen a mi szakmánkban is meg kell szerezni mindenkinek a szükséges kreditpontokat. Intézzük a tagság ügyeit, oktatásokat végzünk. Ez nem látványos, de azt szoktam mondani, hogy a munkánk addig jó, amíg nem látszik. Ez azt jelenti, hogy jól csináljuk a dolgunkat. Etikai kérdésekkel is foglalkozunk, hogy a szakmát gyakorlók tevékenysége megfeleljen az elvárásoknak. Sok szakmai programot szervezünk helyben a szakmai közösségünknek.

– Nagy fejlődés, hogy magunk határozhatjuk meg jogosultságainkat, hatásköreinket, ez régen központilag történt. A jogszabályok felülvizsgálata, jogszabályalkotás során, folyamatosan véleményt formálunk a jogalkotók számára.

– Ezen felül van a szakma művészi oldala is. A lányom is építész, utazunk itthon és a világban, közös útjainkon mindig felkeresünk a számunkra érdekes épített értékeket, a kortárs mai modern épületeket csakúgy, mint a műemlékeket.

– **Ezt a többszörös terhelést hogyan bírja?**

– Vas megyéből jöttem, a munkabírásom talán innen eredeztethető. Az egész családom, de főleg édesapám volt az, aki minden feladatot megoldott, természetesen nem napi 8 órás munkával. Ebben a közegben nőtem fel, az általános, közép- majd felsőfokú tanulmányaim során is a tanulmányi teendők mellett a közösség aktív szervezője voltam.

– Mi építészek úgy szocializálódtunk, hogy egész évben rengeteget dolgozunk. Egy építész már a tanulmányai során is hajnalig rajzol – persze a mi időnkben még kézzel – aztán napközben előadásra, órára, konzultációra jár, majd ismét hajnalig rajzolás, mert jön a beadási határidő. Nem ért bennünk hidegzuhanyként a munka világába való beilleszkedés, mert a folyamatos munka belénk ivódott.

– Az idős kollégáknál is látom, hogy ezt az életformát lezárni, abbahagyni nem lehet; amíg megvan a fizikai aktivitásunk hozzá.

VEÉR KÁROLY

FOTÓ: KISS T. JÓZSEF

Számos szakembert vonzott az öko-építkezés alapjait tagláló konferencia

„Az ÖKO-építkezés alapjai - a fenntarthatóság, egészség és karbonsemlegesség jegyében”

„Gondoljuk újra együtt az építőipart”

Tizennégy állomásos elméleti és gyakorlati konferenciasorozat indult útjára a közelmúltban „Az ÖKO-építkezés alapjai - a fenntarthatóság, egészség és karbonsemlegesség jegyében” címmel, melyet a Magyar Építész Kamara is akkreditált. A rendezvény fővédnökei az EVOSZ és a MAKÉSZ voltak. A konferencia hívó mondata: „Gondoljuk újra együtt az építőipart és tegyük le együtt egy fenntarthatóbb épített környezet alapköveit!”

A rendezvényt az Építési és Közlekedési Minisztérium Építésgazdaságért Felelős Helyettes Államtitkársága Építésinnovációs Főosztályának osztályvezetője, **dr. Kapros Zoltán** nyitotta meg, aki beszédében hangsúlyozta, mennyire fontos az ökotudatos gondolkodás, a karbonsemleges építőipar.

Tájékoztatót adott a nemzeti építésgazdasági stratégiáról, mely előtérbe helyezi a természetes és a hazai építőanyagok használatát.

Bíró Péter nemzetközi épületbiológus, az EVOSZ-MAKÉSZ elnökségi tagja részletesen bemutatta a nemzetközi ökoépítészeti trendeket, a fenntartható építészeti szükségességét és a természetes építőanyag felhasználásában rejlő lehetőségeket. Példákon keresztül ismertette az épületbiológia tudományának 25 alapszabályát, és bemutatta ezen tudományág mérés-technikai alapjait. A cél, hogy megelőzhetőek és kizárhatóak legyenek a rosszul megválasztott építő-

anyagok, és az általuk okozott egészségügyi problémák. Megtudhattuk, milyen sok gondot okoz otthonainkban a beteg épület szindróma, ahogy azt is, hogy milyen megoldások vannak az egészséges otthonok és munkahelyek megvalósítására.

Az előadó rámutatott, a 2050-ig kitűzött klímavédelmi célok elérése érdekében kiemelt fontosságú a tradicionális építőanyagok, mint például a vályog, a fa, a szalma, a kender kombinálása a legmodernebb gyártástechnológiával.

Borka Árpád, az EVOSZ-MAKÉSZ elnökségi tagja előadásában arra hívta fel a figyelmet, hogy az új épületek CO₂ kibocsátását jelentősen csökkenteni kell. Fontos továbbá, hogy nem elég, ha kiváló az épületek hőszigetelése, de arra is, gondot kell fordítani, hogy hazai terméket használjunk. Ezzel helyzetbe tudjuk hozni a magyar gyártókat, másrészt a rövid szállítási útvonallal csök-

kenthető a CO₂ kibocsátás is. Törekedni kell arra is, hogy természetes alapanyagból készüljön az épület minél több alkotóeleme, a statikai szerkezete, hőszigetelése is, így majd bontáskor sem kell környezetkárosítással számolnunk, a lakók pedig mindvégig egy egészséges épületben élhetnek.

Az építőiparral kapcsolatos CO₂ kibocsátás csökkentésének az egyik legjobb alapanyaga az ipari kender, melyből OSB lapot, szálas, táblás és befújható hőszigetelést, kender kompozit anyagokat, kenderterglát és kender mészbetont is elő lehet állítani – mondta Borka Árpád. Rámutatott, a 85 ezer hektáron folyó kendertermesztéssel hazánk korábban nemzetközi nagyhatalom volt ebben az iparágban.

Megtudtuk azt is, hogy egy új részvénytársaság is létrejött a hazai ipari kendertermesztés és feldolgozás fellendítését célzva. A társaság várja a

☞ szakmai és pénzügyi befektetőket, földtulajdonosokat, csarnokkal és napelemparkkal rendelkezőket, fejlesztőket, mert csak összefogásban lehet ezt a karbonsemleges iparágat beindítani, pedig az jó a Földünknek, jó a mezőgazdaságnak és jó az építőiparnak is. A kender CO₂ lekötése kiváló, egy kifejlett fenyőerdőnél 50%-kal hatékonyabb, a területet azonban csak 4 hónapig köti le, ugyanakkor javítja a termőföldet.

Borka Árpád azt is elmondta, hogy az üzemben előregyártott készházak, valamint a modulházak kivitelezése sokkal gyorsabban, méretpontosabban építhető, és jobb minőségben valósítható meg, mint a helyszínen betonozott, falazott technológiákkal készültek. Ennek oka egyrészt a szakember hiányban keresendő, másrészt az előregyártás során használt innovációkban. De ma már a helyszínen szerelő, kiváló minőségű lakóingatlanokat építő készházas cégek is CNC-s anyagmegmunkálással dolgoznak a méretpontosság és a hatékonyabb munka elősegítése érdekében.

A szakértő a környezettudatos és karbonsemleges szerelt házak, készházak jobb hőszigetelő-képességére is felhívta a figyelmet, akár háromszor nagyobb hőtároló kapacitásuknak köszönhetően a nyári melegben sem forrósodnak át az így védett épületek.

A MAKÉSZ elnökségi tagja kiemelte, hogy fellendülőben van a modulházak gyártása és nagyon nagy probléma, hogy a törvényi

szabályozásban nem szerepel olyan fogalom, hogy modulház vagy mobilház, konténerház, így ezt rengetegen kihasználják, és olyan épületeket értékesítenek, amelyek nem felelnek meg a modern és szigorú követelményeknek. Általános probléma az is, hogy a statikai és hőszigeteléssel szemben támasztott követelményeket sem teljesítik. A MAKÉSZ, mint az ÉVOSZ készház tagozata a döntéshozókhöz fordul a szabályozás megteremtésének érdekében.

A konferencián a moduláris házépítés rendkívüli rugalmasságáról is szó esett. Egy fiatal, ha megkezdte önálló életét, akár egy 25 m²-es otthonban is megkap mindent, amire az indulásnál szüksége lehet. Később, ha családot alapít, modulonként bővíthető a ház, mindig csak annyi térelemet kell megvásárolniuk, amire az ott élőknek ténylegesen szükségük van. Ha pedig a gyerekek kiröplülnek, vihetik a házrészüket is. A lecsatolt modult másik telekre helyezve biztosítja a fiatal első lakását. Nem kell betonozni, nem kell humuszt elvinni a területről, egyszerűen talajcsavarral telepíthető. Az idősebb szülőknek így egyre kisebb épületük lesz, míg a fiatalok induló otthona kis befektetéssel is megvalósulhat.

– A környezettudatos modulház karbonlábnyoma eleve kicsi, de ha a méretei is a mindenkori igényekhez igazodik, akkor ez tovább csökkenhet, ami a pénztárcánkra is jó hatással bír.

Az előadás részét képezte egy modern készház falszerkezet-égetési tesztje is. 45 percen

át 1000 Celsius-fokos nyílt lángnak tettek ki. A speciális gipszkarton falburkolat eltávolítása után jól látható volt, hogy el sem érte a tűz a faszervezetes tartóvázat.

A következő tűzteszt a fenntartható, környezetbarát, befűjható, farost hőszigetelést vizsgálta, mely percekig tartó, 1000 Celsius-fok feletti nyílt láng hatására is képes volt megtartani a méretét, állagát, és csak kis mértékben szenesedett a felülete, a tüzet azonban nem táplálta.

Borka Árpád arról is beszélt, hogy az ÉMI szentendrei székhelyén, Magyarország legnagyobb épület- és építőanyag-ipari minőségellenőrző innovációs intézményében 2024-ben megkezdődik a „Nemzeti Mintaházpark” kivitelezése, ahol az első évben legalább 9 innovatív, környezettudatos családi házat építenek fel hazai vállalatok, melyek közül ötöt a MAKÉSZ tagok valósítanak meg. Több modern bemutató otthonban felhasználásra kerülnek hazai gyártású innovatív és természetes, karbonsemleges építőanyagok. A MAKÉSZ tagok közül többen különösen nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a teljes életciklus-elemzés alapján is kiválóak legyenek a bemutatásra kerülő otthonok, és a felhasznált építőanyagok legnagyobb arányban itthon készüljenek, ezzel is növelve a hazai értéket, csökkentve a karbonlábnyomot. A beruházás a Nemzetgazdasági Minisztérium támogatásával jön létre.

Európa legjelentősebb szalma alapú hőszigeteléseket gyártó vállalkozását, a VESTA

ECO-t **Robert Kocewicz** PhD építész-mérnök, a cég ügyvezetője képviselte a rendezvényen. Előadásában rámutatott a szalmaépítészet és a készházépítészet kapcsolatára, valamint a szalma alapú hőszigetelések pozitív tulajdonságaira. Gyakorlati bemutató keretén belül egy készház falszerkezet külső és belső oldalára és a falszerkezetbe is szalma hőszigetelést szereltek be, melyet aztán mindkét oldalon vályogalapú természetes vakolattal láttak el.

Horesnyi Béla, a hazai kender-mészbeton házak és a kendentégla megálmodója, kidolgozója, a Kender, mint CO₂-negatív anyag című előadásában arról beszélt, hogy milyen előnyökkel jár egy modern kender-mészbetonház felépítése. A rendkívüli hőtároló és hőszigetelő képesség mellett, szó esett a kender-mészbeton igazolhatóan pozitív egészségügyi hatásairól is.

A konferencia keretében A készház, mint a környezettudatos építés eszköze címmel **Kárpáti József** készháztanácsadó tartott előadást, melynek keretein belül ismertette az európai és magyarországi trendeket, típusokat. A szakember kiemelt több érdekességet is, köztük egy több részes faszerkezetből épült toronyházat.

A kétnapos rendezvény leglátványosabb bemutatóját **Bíró Árpád** vályogépítő- és kőművesmester, az Európai Vályogépítészeti Oktatási Központ szakoktatója és tanítványai, **Csabai Imre** asztalos mester, **Lovász István** dekorfestő és **Magyar Erika** művész valósították meg. Különböző hazai gyártású vályogvakolatok és dekoratív vályog felületképző anyagok – vályog tükörglett, vályog nemesvakolat és természetes földpigmentek – felhasználásával egyedi dekoratív és egészséges művészi faldesign megoldásokat,

burkolatokat alkottak, melyek a nappali és a hálószobákon kívül még fürdőszobai használatra is alkalmasak. A 15 féle gyönyörű, természetes faldekoráció a rendezvény helyszínén egész évben megtekinthető marad.

Az épületbiológus szakemberek szerint a vályog építőanyagok bírnak a legnagyobb pozitív hatással a belső lakóklima szempontjából, mivel képesek a levegő páratartalmát szabályozni, antisztikusak és laborvizsgálatokkal igazoltan képesek közömbösíteni a levegőben lévő illékony szerves vegyületeket (VOC-eket).

Józsa Árpád az ÉVOSZ-MAKÉSZ elnökségi tagja saját kivitelező csapatával 15 perc alatt 15 m² készház falszerkezetet épített fel, melyet természetes befűjt farost hőszigeteléssel láttak el, és mindkét oldalon speciális tűz- és vízálló lapburkolattal fedtek. Mindez szemléletes módon mutatott rá arra, hogy az üzemi előregyártott vázszerkezet a helyszíni szerelés mellett is jelentős időmegtakarítást jelent a hagyományos építőipari technológiákkal szemben.

Halla Krisztina, Reszegi Sándor és Jurtin László építész- és építőmérnökök a készházak tervezési és engedélyeztetési procedúrájáról, valamint a gyártmánytervezésről, statikáról és BIM-es megoldások használatáról oktatták a megjelent mérnököket és az ÖKO építési technológia után érdeklődő gyártókat, kivitelezőket és építetőket.

A rendezvénysorozat tovább folytatódik – remélhetőleg régiókba is eljutva – újabb előadókkal és témákkal bővülve.

AZ ÉVOSZ SAJTÓANYAGA ALAPJÁN
SZERKESZTETTE: CSEH TERÉZ

MEGNYÍLT A CSÓNAKHÁZ

Székesfehérvár – A csónakház megnyitásával közösen ünnepelte a magyar sport napját a Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia és a Vörösmarty Mihály Általános Iskola. A Csónakázó-tó partján az KKNKKA

Alapítvány kuratóriumának elnöke, a háromszoros olimpiai bajnok **Kovács Katalin** beszélt a gyerekeknek a sport fontosságáról.

ÚJABB VÍZELVEZETŐ SZAKASZ ÚJULT MEG

Várgeztes – Az önkormányzat sikeresen pályázott a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program felhívására – 273,48 M Ft európai uniós, vissza nem

térítendő támogatás segítségével valósította meg a csapadékvíz-elvezető hálózat fejlesztésének újabb szakaszát.

BŐVÍTETTÉK AZ IMAHÁZ FOGADÓTERÉT

Székesfehérvár – Ünneplés keretében adták át a Székesfehérvári Baptista Gyülekezet imaház bővítésének első ütemében elkészült új fogadóteret. Az imaház felújítása és bővítése a gyülekezet számára egy hosszútávú álom megvalósulását jelenti, hangzott el a megnyitón, melyen beszédet mondott **Soltész Miklós**, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, **dr. Cser-Palkovics András**, Székesfehérvár polgármestere és **Varga László Ottó**, a Magyarországi Baptista Egyház főtájkára.

A felelősségvállalás hozzájárul a hosszú távú versenyképességhez

II. VOSZFESZT – Vállalkozói Szabadegyetem Veszprémben

A Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ) elkötelezett a vállalkozói kultúra népszerűsítése és fejlesztése mellett, ezért tavaly hagyományteremtő céllal életre hívta a VOSZFESZT Vállalkozói Szabadegyetem elnevezésű eseményét. A nagyszabású programsorozat keretében vezető hazai egyetemekkel együttműködésben, egyetemi városokban konferenciákat szervez a vállalkozói szféra számára aktuális témakörökben. Idén április végén Veszprémben, a Pannon Egyetemmel közös rendezvényen neves szakemberek, vállalkozók, és oktatók előadásai, valamint a velük folytatott tematikus szakmai kerekasztal-beszélgetések által igyekezett a VOSZ az ESG témakörében minél szélesebb körű, hasznos, gyakorlati ismereteket átadni a kezdő, feltörekvő és már működő vállalkozásvezetők számára.

Mi is az ESG, és miért jó a cégeknek?

A rendezvény nyitásaként ünnepélyesen aláírták a KAVOSZ E-Green Zrt. és a Pannon Egyetem együttműködését elindító megállapodást. A vállalkozások érdekében létrejött kooperáció a

Ünnepélyesen aláírták a KAVOSZ E-Green Zrt. és a Pannon Egyetem együttműködését elindító megállapodást

KAVOSZ tapasztalatait és a Pannon Egyetem innovációs törekvéseit egyesítve szolgálja a kkv-k edukálását a fenntarthatóság kérdéseiben – hangzott el az eseményen, melynek fókuszában az ESG témaköre állt. Az ESG a környezeti (environmental), társadalmi (social), és vállalatirányítási (governance) kritériumok rövidítése, melyek segítik a vállalat fenntarthatósági teljesítményének átláthatóságát.

– Az ESG-re előnyként kell tekinteni, nem hátrányként. A VOSZ elkötelezett, hogy tagvállalatai elsajátítsák az ESG-vel kapcsolatos teendőket, ebben a munkában a Pannon Egyetem tevékeny partnere lesz – fogalmazott köszöntőjében **Gazsi Attila**, a VOSZ elnökhelyettese.

– Nincs olyan gazdasági szervezet – mondta **Eppel János**, a VOSZ elnöke –, vállalkozás, amelyiknek ne kellene a fenntarthatósággal, az ESG-vel foglalkoznia. A VOSZ a Nemzeti ESG Tanács tagjaként feladatának

tartja, hogy vállalkozásfejlesztési rendszereivel hidat építsen a tudás és a gyakorlat között, ezen a területen is támogassa a vállalkozásokat. Ebben segít a Pannon Egyetem, kapcsolatokat építve, tudásközpontként dolgozva. Egy stratégia annyit ér, amennyit megvalósítanak belőle, a VOSZ nem csak hirdeti a vállalkozásfejlesztést, hanem csinálja is minden vármegyében. A jövőt együtt építjük – emlékeztetett Eppel János a VOSZ szlogenjére.

– A fenntarthatóságra egyre többen kíváncsiak – mutatott rá **Csillag Zsolt**, a Pannon Egyetem kancellárja –, 3,2 milliárd találatot mutat például a Google-keresője. Egyetemünk oktatási koncepciójában fontos szerepet tölt be a fenntarthatóság, 1974-ben Magyarországon elsőként indítottunk környezetvédelem mérnöki képzést, ezt az utat azóta is járjuk. Megváltozott az egyetemek szerepe, kibővültek a feladatok, tevékenyen részt vesznek a szemléletformálásban, az innováció motorjai, szerepük van a gazdaságfejlesztésben – ez tükröződik majd a közös munkában a KAVOSZ E-Green Zrt.-vel.

Eppel János, a VOSZ elnöke

– Helyzet van – fogalmazott **Krisán László**, a KAVOSZ Zrt. vezérigazgatója –, amit meg kell oldani. Fél év múlva a hazai vállalkozóknak nagyon fájni fog, ha az ESG területén nem lesznek tisztában a feladatokkal, hiszen ez nem csak a nagyvállalatokat érinti, hanem beszállítóikat is. Ma a kkv-k 64 százaléka nem is hallott még az ESG-ről, vagyis hatalmas munka áll előttünk. Ezért hoztuk létre a KAVOSZ E-Green Zrt.-t, mely finanszírozással is segíteni fog, valamint a Széchenyi Kártya Program informatikai

Dr. Gelencsér András, a Pannon Egyetem rektora

rendszerére telepítjük az információkat, becsatoljuk az oktatási anyagokat, s ebben a munkában a Pannon Egyetem a jövőben partnerünk lesz.

– A globális problémák többsége – mondta **dr. Gelencsér András**, a Pannon Egyetem rektora – túlságosan bonyolult, ezért a fenntarthatóság kérdését is érthetővé kell tenni, melyet elsősorban mindenki a klímaváltozással hoz összefüggésbe. Nagy tévedés, hogy nincs más dolgunk, mint hogy karbonmentesítéssel megállítsuk a klímaváltozást, mert a folyamat már csak lassítható, de vissza nem fordítható. Bár a sajtóban sokat írnak az „akkumulátor- és zöld hidrogénforradalomról”, ahogy az űrbányászat is a fantazmagóriák világába tartozik. A zöldátállás gigantikus üzlet, a turbókapitalizmus a politikai és gazdasági elit rövid távú érdeke, de a valóság teljesen más, nekünk hosszú távon kellene terveznünk, ideje lenne felébrednünk!

„Az ESG-ről beszél már az egész város, az egész ország” – hangsúlyozta előadásában a kérdés fontosságát **dr. Fehérvölgyi Beáta**, a Pannon Egyetem dékánja. Összefoglalta, hogy mire jó a cégeknek az ESG. Szólt a vezetői képességek fejlesztéséről, a tudatosság, a felkészülés fontosságáról.

– Kellően rossz és fájdalmas a helyzet ahhoz, hogy most már valóban cselekedjenek a cégek, és az ESG-beszámolók elkészítésével végre alaposan ismerjék meg saját működésüket, ne pedig becsapják magukat szép szavak leírásával. Az ESG nem váltja meg a világot, de a felelősségvállalás hozzájárul a hosszú távú versenyképességhez – emelte ki a dékán.

Az ESG elméleti kérdései

Az első szekció ülésen **Nagy Gréta**, a Dandelion Kft. ügyvezetője az ESG első pilléréről, az E-ről (Environmental) beszélt.

– Nem elég, ha a cég csak a saját tevékenységére fókuszál, figyelnie kell a beszállítóira, és felelősséggel tartozik a fogyasztói felé is – mondta előadásában, melyben a környezeti tőke jelentőségét elemezte. A fenntarthatóság azt is jelenti, hogy ne éljük fel tartalékainkat, ne merítsük ki erőforrásainkat, számoljunk a jövő nemzedékeivel.

Az ESG második pilléréről (S-Social) **dr. Szűcs László**, a Réti, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda PwC Legal ügyvédje tartott tájékoztatót. Magyarországon már van ESG jogszabály, ez szabályozza a vállalati folyamatokat, melyek nem csak környezeti, hanem társadalmi folyamatok is, a munkáltatók és a munkavállalók közötti kapcsolatrendszer is magába foglalja. A szabványok nincsenek kőbe vésve, a következő években folyamatosan bővülni fognak, célokat fogalmaznak meg, például azt, hogy a munkavállalók szociális biztonságát hogyan biztosítja a vállalkozás. A jogászok együtt gondol-

Dr. Szalay Rita ESG szakértő

kodnak a cégekkel a célok megvalósításában, az uniós direktívák alapján meghatározott szabványok kialakításában.

Az ESG harmadik pillére a G, mint Governance. A társasági irányítás szerepét a fenntartható vállalati működésben **dr. Szalay Rita** ESG szakértő, a Réti, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda PwC Legal ügyvédje vázolta. A menedzsment elkülönül a tulajdonosi körtől, ami egy kisvállalkozásnál nem gond, a nagyobbaknál már annál inkább. A fenntartható vállalatirányítás en-

Fórumbeszélgetés az előadókkal

☞ nál többet jelent, négy elvárásrendszerrel kell biztosítani többek között a munkavállalói képviselőket és a kisebbségi tulajdonosok érdekeit is. A vállalatnak fel kell tudnia mérni, hogy tevékenységének milyen hatása van a társadalomra és a környezetre, meg kell tanulnia, hogy milyen célokat tűzzön ki.

Dr. Kozák Ákos, az Egyensúly Intézet üzleti kapcsolatokért felelős igazgatója

Nagy kérdés, hogy ki értékeli a vállalatvezetést? Szükség van 360 fokos értékelésre és az alulról jövő észrevételek elemzésére. Fontos a felelős megjelenés a médiában, ahogy a belső kommunikáció, és a visszacsatolás sem hanyagolható el.

Elsősorban a kiskereskedelemben és az autóiipari beszállítóknál már elindult az ESG-folyamat, de Magyarországon a teljes rendszer a gyakorlatban még nem működik. A következő években elkerülhetetlen lesz, hogy ne csak részben foglalkozzanak a kérdéssel a vállalkozások, hanem saját működésüket is átvilágítsák – értettek egyet az első szekcióban előadást tartó, majd kerekasztal-beszélgetésen részt vevő szakemberek, melyet **dr. Kozák Ákos**, az Egyensúly Intézet üzleti kapcsolatokért felelős igazgatója moderált.

A beszállítói körben dolgozó kkv-knak sincs idejük halogatni a felkészülést, bár csak 2026-tól lesz kötelező számukra ESG-beszámoló készítése, viszont a gyakorlatban már most minősíti őket az a nagyvállalat, amelyiknek dolgoznak. Ugyanez igaz a hitelezés területére is.

ESG-team, fenntarthatósági munkacsoport létrehozására minél előbb szükség van, hogy minden érintett terület szakértőjének részvételével csapatmunka kezdődjön, ezt a vállalatvezetésnek mindenképp támogatnia kell.

A cégvezetőnek ismernie kell a vállalatát, tudnia kell, hogyan, kikkel működtesse a fenntarthatóságnak megfelelő rendszert. A vállalatvezetőknek is szükségük van ESG-tréningekre, workshopokat is érdemes szervezni, így kezdődhet el a hatékony munka. Sok tudás van házon belül a cégeknél, de sok vállalatnál külső tanácsadói segítségre is szükség lehet, igaz, ezen a téren ma még meglehetősen kevés a szakértő. Az adott cég sajátosságainak megfelelően kell a folyamatokat bevezetni és alakítani a változó körülmények figyelembevételével, majd az eredményeket transzparens módon kell kommunikálni. Az elkötelezett vezetőnek mindenképp meghatározó szerepe van.

Az ESG-beszámolót minden nagyvállaltnak közzé kell majd tennie, sok beszállító már most felkészülhet, hogy módosítani fogják a vállalkozási szerződését, ez pedig neuralgikus pont lehet a beszállítói piacon. A szakértők nem gondolják, hogy az ESG-s átvilágítás miatt megroggyanna a beszállítói kör, de több cégnél okozhat problémát. Mindenképp versenyelőnyt jelent, ha egy vállalkozás komolyan veszi az ESG-vel kapcsolatos kérdéseket – hangzott el a kerekasztal-beszélgetésen.

Jelenleg még nincs a piacon polcról levehető, az ESG kérdéseit összefoglaló, A-tól Z-ig terjedő szoftver, ez még várat magára, ahogy a jogalkotó is pontosíthat még több kérdésen.

Az ESG-edukációt tűzte ki célul a KAVOSZ E-Green Zrt.

Az ESG bevezetési gyakorlatáról volt szó a Veszprémben megrendezett II. VOSZFESZT Vállalkozói Szabadegyetem második szekciójában.

– A VOSZ másfél éve erős lobbifolyosót folytat szakpolitikai körben, hogy hathatós segítséget nyújthasson a kis- és középvállalkozóknak az ESG-vel kapcsolatos problémakörben. Ezért is alakult meg 2023 őszén a KAVOSZ E-Green Zrt., mely a munka elején összegyűjtötte azokat a témaköröket, amelyekben a legtöbb segítséget igénylik a kkv-k – mondta **dr. Tóth Róbert**, a KAVOSZ E-Green Zrt. vezérigazgatója. Hozzátette: egy ESG-beszámoló 700-800 kérdésből is állhat a külföldi multiknál. Mivel erre a nagyságrendre a hazai kkv-k nincsenek felkészülve, az E-Green a hazai vállalati körre szabta a kérdéseket,

Dr. Tóth Róbert, a KAVOSZ E-Green Zrt. vezérigazgatója

saját kérdéssort és módszertant készített. Mivel a hitelhez jutásnál is hangsúlyosan megjelenik az ESG-minősítés, a közeljövőben erre is fel kell készíteni a vállalkozókat. Az E-Green weblapján, a www.egreen.hu-n minden aktuálisan elérhető információ szerepel.

A Mol Csoport 650 beszerzési kategóriát kezel, több mint 15 országban 6000 beszállítóval szerződött, a folyamatokat központosította – erről és a beszállítók előtt álló feladatokról **Major Alexandra**, a

Major Alexandra, a Mol fenntartható beszerzési szakértője

Mol fenntartható beszerzési szakértője tájékoztatót. A Mol fenntartható vállalati stratégia alapján működik: ebből a szempontból a két legfontosabb terület az egészségbiztonság, valamint a klíma- és környezetvédelem. A kitűzött cél, hogy 2030-ra 30 százalékra csökkentsék a beszállítói hálózat széndioxid kibocsátását. A felelős beszerzési politika alapján megrendezték az első Beszállítói Innovációs Napot, folyamatos a belső képzésük, valamint negyedévente Felelős Beszerzési Napot terveznek. Magasabb kockázatú vállalatoknál fokozottan figyelnek a fenntarthatósági előminősítésre. A munka része a beszerzési láncolat részletes, szakágra lebontott átvilágítása.

Megéri zöldnek lenni? – tette fel a kérdést előadásában **Takácsné Ferenczik Brigitta**, a Pannon Egyetem Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola igazgatója. A válasz igen, hiszen üzleti haszonná konvertálható a jól megtervezett fenntarthatósági stratégia, mely innovációkkal segíti a zöld átállást. Ennek eléréséhez kiemelten fontos a tudatosság és az edukálás.

Mint mondta: a polikrízis évtizedeiben az egyre komplexebb, nem csak környezeti kérdéseket érintő problémákra egyszerű válaszokkal nem találunk megoldásokat. Új keretrendszerekre van szükség, például az ESG-re, és a meglévő tudást a mesterséges intelligencia felhasználásával kell bővíteni.

– Mindenki találja meg azt a pontot, hogy neki miért jó zöldnek lenni, mert nemcsak a trendeknek kell megfelelni, hanem felelősséget kell vállalni a környezetünkért – húzta alá, és közölte: a Pannon Egyetem ESG rövid képzéseket szervez 2024 második negyedévtől, valamint 2025 februárjától ESG mesterszak indítását tervezi. Ezekon kívül a körforgásos gazdaság menedzser tréningek és munkavállalói képzések is napirenden vannak.

A Master Good Cégcsoportnál 2024. január 1-jétől létezik a fenntarthatósági és innovációs igazgatói poszt, melyet **Farkas Csaba** tölt be. A szakember korábban már dolgozott hasonló területen. Ismertette a 100 százalékgig magyar családi vállalkozás eredményeit és vállalkozói filozófiáját. Kiemelte, hogy az élelmiszeripari és agrártevékenységben náluk nincs hulladék, nagy hangsúlyt helyeznek az újrahasznosításra, minden új megoldásra nyitottak. A cégcsoportnál fenntarthatósági feladatokkal jelenleg négyen foglalkoznak, valamint néhány külsős céggel is együttműködnek ezekben a kérdésekben. Nagyon komolyan veszik a munkavállalók jóllétének biztosítását, erre különböző programok szolgálnak.

A szekció előadóinak kerekasztal-beszélgetésén, melyet **dr. Kozák Ákos**, az Egyensúly Intézet üzleti kapcsolatokért felelős igazgatója moderálta, válaszoltak a résztvevők kérdéseire.

A rendezvény zárásaként **Perlusz László**, a VOSZ főtítkára bejelentette, hogy az országos elnökség beszállítói program indításáról döntött, melyhez szorosan kapcsolódik az ESG-vel kapcsolatos kérdéskör. A VOSZ ezekkel a lépésekkel is bővíti szolgáltatási körét a vállalkozások versenyképességének növelésére, és a Pannon Egyetem mellett várja más partnerek csatlakozását is.

TO

ZÁPORTÁROZÓ ÉPÜLT

Bajót – A Széchenyi 2020 program keretében 400 millió forint európai uniós, vissza nem térítendő támogatás segítségével csapadékvíz-elvezető csatornák fejlesztésére került sor Bajóton. A település régóta küzd a csapadékvíz okozta károk problémájával, a községet az elmúlt 10 évben többször is na-

gyon súlyos árvízkarok érték, amelyeket nagyobb esőzések alkalmával a települést ketté szelő Bajóti-patak áradása okozott.

20 ÉVES ÉVFORDULÓ

Tatabánya – A Tatabányai Humanitás SE Para Boccia szakosztálya 20. éves jubileumát ünnepelte,

természetesen a mozgáskorlátozottak számára kifejlesztett boccia versennyel

MEGÚJUL A BÁNYÁSZATI SKANZEN

Tatabánya – A Tatabányai Bányászati és Ipari Skanzen bejelentette legújabb fejlesztéseit, melyek a múzeumi élményt a digitális korba repítik. A 29 millió forintos beruházás, mely a Nemzeti Kulturális Alap Magyar Génius Program Ideiglenes Kollégiumának támogatásával valósult meg, a skanzen állandó kiállításának részleges megújítását és a látogatói élmény jelentős fokozását célozza.

Macher Gábor

Helytállt az új generáció a Macher Zrt. élén

A Fiatal Vállalkozói Díj a Macher-csapat elismerése

A nehézségekkel teli időszakokban – ahogy most is – különösen nagy kihívást jelent a cégek számára a generációváltás. Macher Gábor, a székesfehérvári székhelyű Macher Zrt. vezérigazgatója két és fél évvel ezelőtt – miután édesanyja Macher Márta még átkormányozta a céget a covid viharos tengerén –, bizakodással, optimistán állt a kormányrúdhhoz, nem sejtve, hogy újabb, még nagyobb viharok közelednek. A fiatal, ambiciózus vezetőnek és csapatának sikerült helyt állnia, a globális energiaválság, a térségben zajló háború és mindezek következménye ellenére stabil vizekre vezették a Macher Zrt. hajóját. A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara ezt a teljesítményt a Fiatal Vállalkozói Díjjal ismerte el, melyet Macher Gábor a közelmúltban vehetett át. Ennek apropóján beszélgettünk az elmúlt időszakról.

– *Egy vezetőváltás rendszerint sok változást hoz magával. Mi újult meg, és mi maradt a régi a Macher Zrt.-nél a vezérigazgató-váltás óta?*

– A váltást megelőzte egy duális időszak, amikor a céget még édesanyám vezette, én pedig vezetői feladatokat láttam el különböző pozíciókban. A tényleges stafétaátadás a covid lecsengését követően, egy valóban nyugodtnak mondható időszakban történt meg, körülbelül két és fél évvel ezelőtt. Stabil céget vehettem át, mely ugyanilyen ma is. A Macher Zrt. egy jól felépített, jól működő szervezet volt korábban is. Cégünk rendelkezik vállalat- és minőségirányítási rendszerrel, ami tökéletes alapot biztosított a sikeres folytatáshoz. Éppen ezért alapjában nem sokat kellett változtatnom, mindössze egy 10%-nyi finomhangolásra volt szükség, hogy ezzel az én vezetői igényeimhez igazítsuk a belső folyamatokat.

– A változások mellett viszont megmaradt az értékek változatlansága. Ezt ígértem a kollégáknak és a vevőinknek is. Azt, hogy az ígéretemet sikerült betartanom, jól tükrözi két fontos tény: 2023-ban cégünk elnyerte

az Arany Fokozatú Felelős Foglalkoztató címet, a vevőinket pedig maradéktalanul sikerült megtartanunk, és új partnerekkel is bővítettük vevőállományunkat.

– Sikereinket az árbevétel-növekedésünk is visszaigazolja. A 2021-es 1,215 milliárd forintról 2022-re 1,570 milliárdra emeltük azt, és 2023-ban is hoztuk ezt az eredményt, több versenytársunkkal ellentétben, stabilak maradtunk.

– Ami szintén változatlanul maradt, az a társadalmi szerepvállalásunk. Ilyen például a fehérvári Képes program, melynek keretében óvodák, iskolák, képzőintézmények felújításában veszünk részt, sok más céggel együtt. A FEHÉRVÁR FC-n keresztül támogatjuk a helyi sportéletet is, segítjük az Ezredéves Iskolát, a megváltozott munkaképességűek integrálását.

– *Beszéljünk kicsit arról a 10%-ról, ami megváltozott a Macher Zrt.-ben! Mit kell értenünk finomhangolás alatt?*

– Mindenekelőtt egy szemléletváltást, ami abból adódik, hogy édesanyámnak és nekem alapvetően mások az adottságaink, kö-

rülményeink. Míg ő mérnök, én közgazdász vagyok, ő műszaki szemlélettel, a gépész pontosságával, a nüanszokra is figyelve vezetett, én a számokban hiszek, és azokból tudom megítélni, hogyan teljesít a vállalat. Mindketten a saját szakmai szemüvegünkön át látjuk ezt a céget. Más generációt képviselünk, más problémákkal, kihívásokkal kell szembe néznünk, és ezekre más és más válaszokat adunk. Én messzebb kerültem a fizikai gyártástól – talán ez a legfurcsább a kollégáknak –, de nekem nem kell végig mennem a sorokon, ahogyan ezt édesanyám tette, nem kell azt figyelnem, milyen sebességgel vág a kábelvágógép, enélkül is átlátom a cég egészét, még akkor is, ha itt sem vagyok. Ehhez kellett kialakítani azt a keretet, ami számomra mutatja a szükséges sarokpontokat.

– *Mindehhez a menedzsmentet is át kellett szabni?*

– Igen, ezen a téren is testre szabtuk a céget. Nem csak az elsőszámú vezető változott, több új kollégával is bővült a menedzsment. Operatív vezetőnk feladata lett, hogy a beérkező megrendelések időben, minőségben

A kamarai kitüntettek gyűrüjének közepén a Fiatal Vállalkozói Díjjal a kezében, Macher Gábor

és mennyiségben is megfelelő módon teljesüljenek. A növekedés megkívánta az irodai létszám növelését is. A termelésirányítás azonban változatlan maradt. Teamvezetőink pedig olyan magas szakmai kompetenciákkal és vezetői képességekkel rendelkező kollégák, akik elkötelezettek az eredményesség mellett.

– Mindezek mellett persze nagyon sok apró változás is történt, melyeket fokozatosan, lépésről lépésre haladva vezettünk be, így szinte észrevehetetlenek voltak, és ma már mindenki számára magától értetődőek. Az „üzleti szótárunkat” is össze kellett hangolnunk, mert fontos, hogy mindannyian ugyanazt értsük egy-egy kifejezés alatt.

– Felfrissítettük a munkatársi értékelési rendszerünket is, melyben személyes és szakmai kompetenciák alapján értékeljük kollégáink teljesítményét.

– Új mérőpontokat, mérőszámokat vezetünk be, ezek hatása már érezhető is, mert ahogy mondják, a számok nem hazudnak, amit mérni kezdünk, az megjavul. Persze eddig is voltak számok, de most sok területen mélyebbre mentünk. A cél az volt, hogy a problémákat már a gyökérüknél felismerjük és kezelni tudjuk. Mindehhez a kollégáknak alapvetően semmit sem kellett másképp csinálniuk, csak mi néztünk ugyanarra más irányból. Az új nézőpontból új dolgokat látunk, hamarabb be tudunk avatkozni, másképp, hatékonyabban tudjuk vezetni a csapatot.

– **A kollégák hogyan reagáltak a változásokra?**

– A legfőbb értékünknek a munkatársainkat tartjuk, ezért sokat dolgoztunk azon, hogy igazi közösséggé kovácsoljuk őket. A covid alapvetően szétzilálta a szociokulturális környezetünket, ezt követte a vezetőváltás és a menedzsmentben történt változások.

– A régi és az új kollégák közti együttműkö-

dés erősítése érdekében csapatépítő tréninget szerveztünk, ahol a fizikai és a szellemi munkatársak véletlenszerűen kerültek egy csapatba, és közösen oldották meg a feladatokat. A játékot egy profi csapat vezényelte le, és a célja az volt, hogy a kicsit megglazult emberi kapcsolatokat megerősítsük, illetve az újonnan érkezetteket beintegráljuk a közösségbe. Nagyon pozitív visszajelzéseket kaptunk.

– Tovább erősítette a csapat-kohéziót az is, hogy minden esztendőben meghatározunk egy fejenkénti kvótát, amit csapatépítésre szánunk. A munkatársaink szabadon alakíthatnak ki csapatokat, és az így rájuk eső támogatásból közös programokat szervezhetnek maguknak. Egy feltételt szabtuk csupán, hogy mindezt egy másik céges csapattal együtt kell tenniük, olyanokkal, akikkel nem állnak közvetlen munkakapcsolatban. Rendkívül sokféle módon élnek ezzel a lehetőséggel a kollégáink, vannak, akik pizzázni mennek, vagy épp valami közös játékot játszani, de volt már vízparti többnapos házibuli is ebből a keretből. Nekünk csak az számít, hogy a kollégáink ismerjék meg egymást, kerüljenek közelebb egymáshoz, mert ez hatékonyabb csapatmunkát eredményez.

– **Mi kellett ahhoz, hogy a vevőkört sikerüljön megtartani, sőt új iparágak, új partnerek felé is nyitni tudjanak?**

– A vevőinket nem érte váratlanul a vezetőváltás. Éveken át értékesítési vezetőként dolgoztam velük, így amikor vezérigazgatóként első alkalommal látogattam el hozzájuk, azt tudtam ígérni nekik, hogy semmit sem fognak érzékelni abból, hogy a Macher Zrt. vezérigazgatóját másképp hívják. Ezt az ígéretemet, látva a rendszeres vevőelégedettségi kérdőívünket, úgy tűnik, sikerült is beváltanom. Láthatóan elégedettek velünk.

– Nagy hangsúlyt fektetnek a vevői kapcsolatokra. A külföldi, németországi ügyfelein-

ket negyedévente meglátogatom, és hasonló módon igyekszem tartani a kapcsolatot a hazaiakkal is.

– Új stratégiai célokat is magunk elé tűztünk, megjelöltünk új iparágakat, melyekben szeretnénk megjelenni. Jó látni, hogy lépésről lépésre haladva, a stratégiánkban foglaltaknak megfelelően fejlődünk. A bővülésünk kulcsa a nagymértékben diverzifikált portfóliónk. Sok iparágba szállítunk, és ezek között mindig akad olyan, amelyik gyorsabban fejlődik a többinél. Ez a stabilitásunk alapja, és hogy ezt fenn tudjuk tartani, tovább szélesítjük a portfóliónkat. Jelenleg leginkább az orvostechikai eszközök piacán értünk el sikereket, két új nagyvevővel is gyarapodtunk.

– Jövőre már növekedést tervezünk, és bár a mi szakmánkban különösen óvatosan kell kormányozni a céget, bizakodó vagyok a jövőt illetően.

– **Mit jelent önnek a kamarai elismerés, a Fiatal Vállalkozói Díj?**

– Kicsit olyan ez, mint a Tour de France, ahol csapatok indulnak a versenyen, de a végén csak egy embert kiáltanak ki győztesként. Ez egy csapatjáték, ahol minden csapattagra szükség van: az egyik a vizet adja, a másik szélárnyékot biztosít, a harmadik jó szóval biztatja a verseny várományosát, de az is előfordul, hogy épp a vezető segíti társát egy-egy szakaszgyőzelemhez. Nálunk is csapatmunka folyik. Egyedül a vezető sem mire sem megy. Ha a mögöttem álló munkatársak nem dolgoznának tisztességesen, nem lennének nyitottak az újításokra, akkor nem lenne Fiatal Vállalkozói Díj sem, és nem érnék el sikereket sem. A vállalkozás egy rendkívül komplex feladat, amit csak közösen lehet jól csinálni. A díjat én vettem át, de ez valójában a Macher-csapat elismerése.

CSEH TERÉZ

Esztergomban tartotta gazdasági évnyitóját a vármegyei kereskedelmi és iparkamara

Lakosságarányosan dobogós helyen

Gazdasági évadnyitót tartott a KEVVMKIK

Az elmúlt év gazdasági eseményeit elemző és az előttünk álló időszak várható jelenségeit bemutató évnyitót tartott Komárom-Esztergom vármegye kereskedelmi és iparkamarája. A rendezvényen előadást tartott Lantos Csaba energiaügyi miniszter, Izsépy Tamás, a Századvég Konjunktúrakutató Zrt. üzletágvezetője és Czunyiné Dr. Bertalan Judit, az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos.

– A vállalkozók vármegyénk „motorjai” – mondta **Popovics György**, a vármegyei közgyűlés elnöke –, akik minden nehézség ellenére, hajtják a kocsit, mely előre viszi gazdaságunkat. Büszkék vagyunk arra, hogy vármegyénk tartósan az élvonalban teljesít, és ez többek között önöknek köszönhető.

– Bár az ország legkisebb vármegyéje vagyunk, ám ahogy a közmondás tartja, kicsi a bors, de erős. Vármegyénk óriásit fejlődött az elmúlt időszakban, és gazdasági mutatói is kiemelkedőek. 8,2%-kal bővült az ipari termelés 2023. első három negyedévében az előző időszakéhoz képest, miközben országosan 4,8%-kal csökkent. Komárom-Esztergom vármegye, büszkén mondhatjuk, hogy a hazai ipar egyik központja. Nálunk csak Budapest, Pest és Győr-Moson-Sopron vármegye ipari teljesítménye volt nagyobb. Az egy lakosra jutó termelési érték szerint mi vezetjük a térségi rangsort, a fajlagos mutató nagysága háromszorosa volt az országos átlagnak.

– Az ipari parkok vármegyéje is vagyunk, az ország egyik gazdasági erőközpontja. A gép- és vegyipar mellett főként elektronikai fejlesztésekkel, autógyártással és egészségügyi termékek előállításával foglalkozó üzemek vannak jelen. Modern mezőgazdasági-élelmiszerfeldolgozó üzemek Európa-szerte keresett termékeket forgalmaznak. Beszédese adat, hogy vármegyénk TOP 100 cége között még a 73. helyen álló is több mint 10 milliárd forintos nettó árbevétellel rendelkezett 2022-ben.

– Komárom-Esztergom vármegye gazdasága stabilan az élvonalban teljesít. A KSH adatai szerint 2022-ben vármegyénkben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 508 ezer forint volt. Ezzel Győr-Moson-Sopron vármegye után a második helyre kerültünk a képzeletbeli dobogón.

– Az előbb felsoroltak is alátámasztják, hogy az ország legfejlettebb vármegyéi közé tartozunk, a felmérések szerint vállalkozásaink a legbiztonságosabbak és kiemelkedők a munkanélküliségi adataink is.

– Számunkra a legfontosabb feladat a vármegyei önkormányzat által koordinált Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP), mely 2023 végén fejeződik be. Örömmel mondhatom, hogy nincs olyan település szűkebb hazánkban, ahova ne juttattunk volna pénzt felújításokra, kisebb-nagyobb beruházásokra. A vármegyei önkormányzatnak és személy szerint nekem elsődleges szempont volt, hogy a Terület- és Településfejlesztési Program által biztosított forrásoknak köszönhetően egyaránt fejlődjön a vidék, fejlődjön a város.

– A vármegyei önkormányzat koordináló tevékenységének és a közgyűlés támogató döntésének köszönhetően csaknem 25,9 milliárd forint érkezett vármegyénkbe, ami az új pályázatoknak és a ráemeléseknek köszönhetően 43 milliárd forintra növekedett. A források elosztásánál a települések igényeit maximálisan igyekeztünk figyelembe venni. Ebből az összegből 242 fejlesztési projekt valósulhatott meg, melyeknek 67%-a a kistérségeket gazdagítja.

Popovics György, Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlésének elnöke

– Kiálltunk az önkormányzatok azon fejlesztési elképzelései mellett, amelyek a település lakosságmegetartó képességének növelését szolgálják. Örömmel mondhatom el, hogy minden településre jutott támogatás. Óvodák, általános iskolák, orvosi rendelők, polgármesteri hivatalok újultak meg.

– Ha a megyei önkormányzat által koordinált pályázati összeghez hozzáadjuk a Tatabánya Megyei Jogú Város által elnyert 18 és fél milliárd forintot, akkor elmondhatjuk, hogy csaknem 62 milliárd forintot költhettünk el Komárom-Esztergom vármegyében a TOP keretében.

– A Komárom-Esztergom vármegyei önkormányzat már 2019 őszén megkezdte az új fejlesztési ciklusra való felkészülést. A TOP Plusz teljes keretösszege 54 milliárd forint, mely tapasztalataink szerint biztos, hogy növekedni fog. Idáig 121 darab pályázat részesült pozitív támogatási döntésben, mintegy 25 milliárd forintos forrásigénnyel, mely már az önkormányzatok számláján van – ismertette az elért eredményeket a vármegyei elnök.

Hernádi Ádám, Esztergom Megyei Jogú Város polgármestere úgy vélte, a vármegye szerencsés gazdasági helyzetben van, de ehhez sokak kitartó és következetes munkája járult hozzá. Esztergom ipari és gazdasági szempontból rendben van, most az infrastruktú-

rális fejlesztések, a meglévő dolgok megóvása került előtérbe, mint például a gát építése.

A KEVMIK elnöke köszöntőjében kiemelte, hogy bár Komárom-Esztergom vármegye területét tekintve a legkisebb az országban, de az egy főre jutó GDP-t figyelembe véve évek óta dobogós helyen szerepelünk.

– A pezsgő gazdasági élet számunkra nem engedi meg, hogy kényelmesen hátradőljünk, Kamaránknak mindig reagálni kell a változó igényekre, mindent megtenni azért, hogy a vállalkozások kedvező üzleti környezetben érezhessék magukat és az információk időben eljuthassanak az érintettekhez – mondta **Dr. Szerencsés László**.

A KEVMIK munkájának egyik sarokköve a szakképzés támogatása, a pályaválasztástól, a tanulószerveződések megkötésétől a mesterképzésig, a felkészült oktatók biztosításáig. A kamara részt vett az MKIK által koordinált javaslattevési munkában is, mely a munkába járási költségtérítés emelését, a kötelező munka-alkalmassági orvosi vizsgálat megszüntetését, a kisvállalati adó szabályainak egyszerűsítését, vagy a vállalkozások adminisztrációs terheinek csökkentését eredményezte – ismertette az elnök.

Dr. Szerencsés László szólt arról is, hogy a

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara támogatásával egy megújuló vállalkozásfejlesztési projekten dolgoznak, hogy a vármegye különböző részeire tudják elvinni szolgáltatásait.

Az eseményen részt vett **Dr. Kancz Csaba**, Komárom-Esztergom vármegye főispánja, valamint **Erős Gábor**, Esztergom térségének országgyűlési képviselője is.

Lantos Csaba energiaügyi miniszter előadásában Magyarország energiabiztonságának helyzetképét, a közeljövőben megvalósuló energetikai, zöldenergetikai programokat ismertette. Elmondta, hogy ma 6 gigawattnyi napelem működik az országban, ezek teljes kapacitáson az ország összes energiaigényét képesek lennének kielégíteni és 2023-ra 12 gigawatt teljesítménnyel számolnak.

A napelemes termelés egyenetlenségeinek kisimitására a közeljövőben három korszerű, nagy teljesítményű gázturbinát állítanak üzembe, valamint növelik a szélerőművek számát.

Izsépy Tamás, a Századvég Konjunktúrakutató Zrt. üzletágvezetője grafikonokkal mutatta be Komárom-Esztergom vármegye gazdasági életének különböző területeit a munkanélküliségtől a beruházások növekedésének üteméig.

Czunyiné dr. Bertalan Judit, az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos elmondta, sokkal több erőfeszítést kíván az élbolyban maradás, mint a dobogós helyek megszerzése, a gazdasági növekedés érdekében ezért szoros együttműködésre van szükség a döntéshozók és a kamarák között.

Dr. Szerencsés Lászlót választották újra a kamara élére

Tisztújító küldöttgyűlést tartott 2024. április 16-án a Komárom-Esztergom Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara. A küldöttek ismét **dr. Szerencsés Lászlót** választották a kamara elnökének, valamint tagokat delegáltak a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) küldöttgyűlésébe. A küldöttek az MKIK vezetőjének **dr. Parragh László** jelenlegi elnököt javasolták.

A tisztségekre nyílt szavazással voksoltak a küldöttek, minden esetben egybehangzó döntéssel. Dr. Szerencsés Lászlót a következő négy évre megerősítették elnöki tisztségében. Általános alelnökké **Kárpát Csabát** választották, az ipari tagozat alelnöke **Baráth Sándor**, a kézműipari tagozatot **Rabóczky Jánosné** vezetheti tovább, a kereskedelmi tagozat alelnöke **Bondor László**. Az MKIK küldöttgyűlésébe hat főt delegált a vármegyei kamara.

Radics Norbert értékesítési és fuvarozási igazgató, Transintertop Kft.

Új vezetés, kibővült kapacitások, hatékonyabb háttér munka áll a sikerek háttérében

Sikeresen indította az évet a Transintertop

Az elmúlt időszakban jelentős fejlesztések, változások történtek a környei székhelyű Transintertop fuvarozó és szállítványozó vállalatnál, melyek eredményei már most megmutatkoznak. Nem csak a teljesítménymutatók javultak, a tervszámok teljesültek, de a cég társadalmi elismertsége is növekedett, a közelmúltban vehették át az Év Fuvarozója – Innovációs díjat, melyre saját fejlesztésű vállalatirányítási rendszerükkel, a TransIT-tal neveztek – tudtuk meg az értékesítési és fuvarozási igazgatótól, Radics Norbertől.

– *Mivel és miért lehet kiérdemelni az Év fuvarozója – Innovációs díjat?*

– Egy saját fejlesztésű vállalatirányítási rendszerrel, a TransIT-tal indultunk el ezen a pályázaton. Ez kifejezetten a vállalat tevékenységi körére szabott, komplex program, mely teljes mértékben a saját arculatunkra készült. Rendkívül hatékony, lefedi a vállalat valamennyi tevékenységi területét – logisztika, HR, pénzügy, operáció, hogy csak néhányat említsek –, mindenki használni tudja, ily módon rendkívül sokat segít a hatékonyságunk növelésében.

– A díjat a szakma legrangosabb eseményén, a XX., jubileumi Fuvarozók Bálján, a budapesti Marriott Hotelben vehettük át. Innovációs kategóriában kaptuk meg az Év fuvarozója díjat, melyre a Magánvállalkozók Nemzeti Fuvarozó Ipartestülete, a NiT Hun-

gary, valamint a Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete MKFE közösen írt ki pályázatot. Rengeteg munka és energiárfordítás áll a komoly elismerés mögött.

– *Több éve dolgozik a cégnél, milyen út vezetett az igazgatói kinevezéséig?*

– Öt éve vagyok a Transintertopnál, az operációban kezdtem, majd ezt követően import üzletágvezető lettem. Az import fuvarok lebonyolításával foglalkoztam mind operációs, mind pedig kereskedelmi szinten. Idővel értékesítési vezetőként – vagy, ha úgy jobban tetszik, sales managerként – folytattam a munkát, majd 2023 októberében neveztek ki kereskedelmi és fuvarozási igazgatónak.

– Ténylegesen ez év elején tudtam elfogadni az új pozíciómát, ekkortól már négy osztály, a kiemelt ügyfél-kapcsolattartás, az értékesítés, a szállítványozás – speidáció –,

valamint az operáció tartozik hozzám, és nyilván a gépjárművezetők is. Így egy csaknem 200 fős gárda napi munkájának irányításáért felelek.

– A jelenlegi pozíciómban minden eddigi tapasztalatomat hasznosítani tudom. Nagyon nagy előny, hogy a folyamatokat mind az értékesítés, mind pedig az operáció oldaláról jól ismerem, ahogyan a vevői elvárásokat is. 6 évet dolgoztam ügyfél oldalon a Samsungnál, amit 2 év követett az EKOL-nál, kifejezetten a kérésre az operáció területén. Tudatosan haladtam a pályámon, hogy a szakma minden oldaláról megismerjem a folyamatokat, feladatokat, a felmerülő problémákat. Így állt össze egy kerek egészzé az eddigi tudásom, tapasztalatom, amit most vezetőként kamatoztatni tudok. A vevőink biztosak lehetnek abban, hogy amit ígérünk, azt meg is tudjuk valósítani.

TRANSINTERTOP

– Fiatalon érkeztem a Transintertophoz, és még most is annak érzem magam, sok kihívás áll még előttem, előttünk, de hiszek abban, hogy csapatban jól lehet dolgozni, szép eredményeket lehet elérni.

– **Gasparics Tamás** ügyvezető igazgatóval közösen dolgozunk azon, hogy a terveinkben kitűzött vállalati célokat a Transintertop csapatával meg tudjuk valósítani. A január–februári számok már azt mutatják, hogy jó irányba haladunk, pozitív a mérlegünk, aminek ilyen nehéz gazdasági körülmények között különösen tudtunk örülni. A még mindig tartó recesszió ellenére a versenytársainkhoz képest is jól látható, kiemelkedő eredményeket tudtunk elérni az elmúlt időszakban.

– *Minek köszönhetőek ezek a sikerek? Milyen tényezők járultak hozzá az eredményességhez?*

– Az, hogy tartani tudjuk a terveinket, elsősorban annak köszönhető, hogy előre gondolkodtunk, és hosszú távra terveztünk. Igyekeztünk felkészülni a nehézségekre, a piaci hiányosságokat, a volumen-visszaesést időben korrigálni.

– Eleve sok szerződött partnerünk van, ami számos előnnyel jár, hiszen a mindenkor flottánkat így tervszerűen tudjuk forgatni, illetve az aktuális igényekhez igazítani, de igyekeztünk bővíteni is a számukat. Új partnerek – agrár- és autóipar, akkumulátorgyárak – felé is igyekeztünk nyitni, illetve az eddigi alkalmi ügyfeleinket szerződéses partnerre tenni.

– Jelentősen növelte a hatékonyságunkat, hogy előrelátó módon kiépítettük, és gördülékennyé tettük az intermodális szállítási szolgáltatásunkat. Tavaly heti három alkalommal indítottuk, ma már napi szintű vasúti szállítást biztosítunk, amit a nyár elejére

szeretnénk megduplázni. Egyre több partnerünk fedezi fel ennek a zöld megoldásnak az előnyeit, hiszen az CO₂-kibocsájtás csökkentése ott szerepel valamennyi vállalat céljai között, az intermodális szállítás pedig ennek kiváló eszköze.

– A Transintertop Kft. ma már közúton és vasúton egyaránt egy komplex szolgáltatást, széles körű logisztikai megoldásokat nyújtani képes nemzetközi fuvarozó, szállítványozó vállalat, amire mindenképpen büszkék lehetünk.

– *A Transintertop csapatot is sikerült az elvárásoknak megfelelően felkészíteni?*

– Amióta az operáció vezetését átvettem, fokozott figyelmet fordítottam arra, hogy jó kapcsolat legyen a társosztályok között, és mindez az eredményességünkön is megmutatkozik. A korábbiakhoz képest jóval több egyeztetés, a tervszámok ismertetése, lebontása áll mindemögött. Mindenki számára láthatóvá, érthetővé váltak a 2024. évi céljaink. Ahhoz, hogy ezeket meg is tudjuk valósítani, elengedhetetlen, hogy a társosztályok támogassák egymást, gördülékeny legyen a kommunikáció, és hatékony az együttműködés. Ennek alapja értelemszerűen az, hogy még 2023-ban előkészítettük az idej terveket, és az abban foglaltakat mindenki magáénak is érzi. Összetart a csapat, egy irányba húzunk, és ez meg is látszik a közösen elért eredményeinken.

– Nyilván az említett sikerek mögött ott áll az is, hogy a kollégáink az operáción megfelelően képesek kezelni a folyamatokat. Ki is emelném a felkészültségüket, a kiváló kommunikációjukat mind a partnereinkkel, mind pedig a sofőrjeinkkel. Sok múlik ezen.

– Ugyanígy büszkék lehetünk a szállítványozó csoportunkra is, itt is időben léptünk, a hazai exportpiacok zsuorodását látva, a

partnereinknek nagyobb volumenű szállítási kapacitásokat ajánlottunk ki, amivel örömmel éltek is. Így a szállítványozás terén is kimagaslóak voltak az eredményeink, január–februári mutatószámainkkal rekordot döntöttünk. Nekik is jár tehát a dicséret.

– *Milyen további terveik vannak még a 2024-es esztendőre?*

– Mindenekelőtt szeretnénk növelni a hatékonyságunkat, a kapacitásunkat és a flottánkat is. Ennek első lépcsőjeként a közeljövőben tíz új gumis certifikációval rendelkező pótkocsival gyarapodunk. Jelentős az ügyfélkörünk a gumigyártás területéről, ezért fontos számunkra, hogy a pótkocsik XL-kódosak, azaz gumiszállításra is alkalmasak legyenek.

– Az is kiemelt feladatunk, hogy a flottánkat folyamatosan karbantartsuk, megújítsuk. 2024-ben is tervezzük új vontatók, új pótkocsik beszerzését. A flottaújítás nem csak a cégnek, de a sofőröknek is nagyon fontos, hiszen így érhető el, hogy mindenki maximálisan elégedett legyen a munkahelyi körülményeivel, ami nem csak az irodában biztosított, hanem a járműveinkben is. A minőségi munka alapja, hogy a járművezetőink olyan eszközökkel dolgozhassanak, amelyekben jól, komfortosan érezhetik magukat.

– A 2024-es terveinknek pedig azt a részét már említettem, ami az intermodális szállítási kapacitásunk megduplázását célozza. Ezt nem lehet elégszer elmondani, hiszen a zöldítés, a környezetünk megóvását elősegítő 21. századi vasúti, közúti kombinált szállítási szolgáltatás a térségben egyedülálló.

TOP-Plusz projekt Kisbér csapadékvíz-elvezetésének fejlesztéséért

Kisbér – vízügyi projektindító

2024. március 27-én Sinkovicz Zoltán, Kisbér Város polgármestere, Popovics György, Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlésének elnöke és Zuppáné Molnár Andrea, okleveles építőmérnök köszöntötte a kisbéri Polgármesteri Hivatal dísztermében megjelenteket a „Kisbér csapadékvíz-elvezetésének fejlesztése” című projekt nyitórendezvényén.

Sinkovicz Zoltán örömmel számolt be arról, hogy Kisbér Város Önkormányzata sikeresen pályázott a TOP Plusz keretében a település csapadékvíz-elvezetésének a fejlesztésére. A városvezető elmondta, hogy a havariák okozta csapadékvíz-elvezetési problémákra, mivel ezek nagyobb fejlesztéseket igényelnek, a TOP Plusz pályázat adott lehetőséget.

– **Koltai Bálint**, a Komáromi Vízitársulat vezetőjének szakvéleményére építve eljutottunk oda, hogy 6 pontján a városnak – ebből 4 Kisbér, kettő pedig Hántán van –, meg tudjuk valósítani a fejlesztést. A projekt összesen 200 millió forintot biztosított erre a célra, amibe beletartoznak az előkészítési költségek is. Magára a kivitelezésre 173 millió forintot tudunk fordítani. A tervek elkészültek, hamarosan közbeszerzésre kerülnek, és reméljük, hogy a következő hónapokban az abban foglaltak meg is tudnak valósulni. – mondta Sinkovicz Zoltán.

A polgármester fontosnak tartotta kiemelni, hogy egy-egy ilyen projekt valódi célja, az itt élő emberek, az itt lévő vagyon megóvása. A számok beszédesen mutatják az eredményeket: 417 lakos, és körülbelül 40 milliárdnyi vagyon kap védelmet a projektnek köszönhetően.

A városvezető arról sem feledkezett meg, hogy köszönetet mondjon partnereinek, a Komárom-Esztergom Vármegyei Településfejlesztési Kft. munkatársainak, illetve a tervező cégnek, a MeViTo Mérnökiroda Kft.-nek, akiknek munkáját a műszaki ellenőr, és a közbeszerző is dicsérte, ritkán látnak ilyen rendezett, szépen előkészített terveket.

Sinkovicz Zoltán ezt követően **Popovics Györgynek** adta át a szót. A vármegyei közgyűlés elnöke a kiváló konzorciumi együttműködésre hívta fel a figyelmet. Két korábbi hasonló témájú projektet is megemlített, és kiemelte annak fontosságát, hogy a TOP pályázatai lehetőséget adnak arra, hogy egy-egy területen egymásra épülve, folyamatos fejlesztéseket lehessen megvalósítani az évek során.

– Ez a fejlesztés fontos Kisbér számára, ezt tükrözi azt is, hogy milyen jól előkészítették ezt a 200 milliós pályázatot. Élhető települések címen fut a projekt, de ugyanezen kategóriába tartoznak bele a zöldterületek, közösségi, kulturális és sportfejlesztések, kerékpárutak és kármentesítések pályázatai is. A TOP Pluszban 70 támogatást ítéltünk meg, összesen 11 milliárd 600 millió forint értékben, ebből 25 vízrendezési támogatás, ami összesen 3 milliárd 811 millió forintot jelent. Mindezt a korábbi TOP-fejlesztésekkel összesítve eléri a 10 milliárd forint támogatási keretet. Azt

gondolom, hogy ebben a megyében vízügyi fejlesztésekre ez egy nagyon jelentős összeg.

– *De a kisbérieket amúgy is csak dicsérni tudom, a TOP-ban és a TOP Pluszban 11 projektben összesen 2 milliárd 390 millió forintot pályáztak és nyertek. Ezekből már sok megvalósult, és most a TOP Pluszban is léphetnek előre egyet.*

A beszédeket követően **Zuppáné Molnár Andrea** ismertette a terv részleteit. Mint megtudtuk, a beruházás 6 helyszínen valósul meg, Kisbéren 4 helyen – a Vásártér – Fáy András utca, Ady Endre utca (Beyr utca – Pacsirta utca közötti szakaszon), Köztársaság út – Desseső Gyula utca, Muskátli utcában –, Hántán pedig két – az Ady Endre és a Dohány – utcában.

A fejlesztés megvalósításával Kisbéren a rendkívüli időjárás helyzetek okozta havariák számának csökkenése, illetve az ebből adódó károk minimalizálása várható, ami az itt élők életminőségének javulását eredményezi. A műszaki megoldások mellett a projekt keretében szemléletformálási és tájékoztató akciók is megvalósulnak.

Az érintett kisbériek a védelmet várhatóan 2025. szeptember 30-ától, a projekt befejezésének időpontjától élvezhetik majd.

CSEH TERÉZ

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

„Összességében tehát elmondhatom, hogy megfontoltan, a kis lépések taktikáját követve haladunk előre, de az elmúlt 25 év bebizonyította, hogy egy ekkora településnek ez a helyes út. Ha a csótiak újra megválasztanak polgármesternek, maradunk ugyanezen a fejlődési pályán.”

KÉKESI ISTVÁN

Kisbér

Aki régóta nem járt Kisbéren, bizony nagyot nézne, hogy milyen szépen és milyen sok ponton újult meg a Bakony fővárosaként is aposztrofált település.

Cikkünk a 34. oldalon

Ács

Ács a nevét a szolgálatra ide letelepített királyi ácsokról kapta. A település már a római korban lakott volt, a közelben húzódtott a limes, a római védvonal. Két római kori erődítmény is volt a város mai közigazgatási területén, Ad Mures és Ad Statuas, első írásos emléke 1138-ból való.

Cikkünk a 36. oldalon

Nagyadózók fogadása Tatán

Tata város önkormányzatának szervezésében idén is a Kiss Hotelben rendezték meg a legtöbb adót fizető vállalkozások találkozóját. Az önkormányzat hosszú ideje aktív, jó partneri kapcsolatot ápol a helyi cégekkel, vállalkozásokkal. Ezt az együttműködést 2019 óta külön kapcsolattartó koordinálja, de folyamatosan lehetőség van a személyes találkozókra, egyeztetésekre is. Az eseményen **Michl József** polgármester bemutatta a Magyar-terv 3.0 vitairatát, melyhez számos cég hozzászólt és javaslatokat, ötleteket adtak.

Nehéz időszakok, és komoly eredmények

Bicskén ma is mernek nagyot álmodni

„Az elmúlt öt esztendő mindenben más volt, mint az azt megelőző időszakok. Kezdtünk a coviddal, aztán jött a háború, és az energiaválság. Az összes regnáló polgármesterre igaz, hogy nem tudunk egymás után követő két esztendőt felmutatni eredmények tekintetében, és ez így egy elég nehéz történet” – kezdte ciklusértékelő beszélgetésünket Bálint Istvánné, Bicske város polgármestere.

Mindig volt valami, ami nehézséget okozott

– Épp csak elkezdtük a város vezetésével kapcsolatos munkát – emlékezett vissza a polgármester asszony –, és jöttek sorban a gondok. Ettől függetlenül én élveztem a ciklus minden pillanatát. A kihívások, és kihívások alatti feladatoállás mindig ad egy pluszt az embernek.

– A covid alatt azt tartottam legfontosabbnak, hogyan nyújtsunk segítő gondoskodást a városban élőknek. Egy nagyon jó csapat alakult erre Bicskén. Eppen felütötte a fejét a világjárvány, máris összehívtam egy válságtanácskozást, ahol minden intézmény – a nem önkormányzati fenntartásúak is – vezetője rész vett. A megbeszélés eredményes volt, az összefogásnak köszönhetően a bicskeiek azt érezhették, hogy nem hagyjuk magukra őket. Abban a helyzetben ez volt a legegyszerűsége.

– A visszajelzések alapján elmondhatjuk, hogy jól teljesítettünk. A Kapcsolat Központ munka-

társai, önkéntesek közreműködésével segítettek gyógyszerkiváltásban, bevásárlásban, és sokféle egyéb módon a rászorulóknak.. Büszkeséggel töltött el, hogy ennyi kiváló ember gondolta úgy, tevékenyen részt vesz ebben a feladatban is.

– A város nagy mennyiségben vásárolt covid tesztet, és a lakosság megnyugtatóra, ha bárkinél bármilyen panaszt észleltünk, vagy akár a legkisebb gyanú is felmerült, hogy esetleg elkapta valaki a vírust, azonnal teszteltünk, sőt a tesztelést, mivel egészségügyi végzettségem van, én magam végeztem.

– Váltásban a kollégák fele otthon, a másik fele a városházán dolgozott, de volt olyan is, hogy mindenki home office-ban végezte a munkáját, előfordult, hogy az ügyeletes ügyfélszolgálati munkatárssal voltunk csak az épületben. Az élet ugyanis nem állt meg, az ügyeket intézni kellett. Nyomatás, aláírás, szkennelés, postázás, ezek napi szintű feladatokat jelentettek. Azóta sok minden változott, enyhültek a szigorítások, megtanultunk együtt élni az egyre enyhébb tüneteket okozó vírussal.

– Bár a veszélyhelyzet alatt egyszemélyi döntési jogköröm volt, de a képviselőkkel folyamatosan tartottam a kapcsolatot, és mindenben konzultáltunk. A város fejlődését érintő lényeges kérdésekben kikértem a testület véleményét.

Covid után energiaválság

– Alig múlt el a pandémia – folytatta Bálint Istvánné –, máris kitört szomszédunkban a háború, majd követte az energiaválság. Büszke vagyok intézményeink vezetőire, hiszen mindenkinek végig kellett gondolni, hogy a saját intézményében miként lehet hatékonyan csökkenteni az energiafelhasználást. Ráébredtünk arra, hogy rengeteg olyan pont van, ahol ezt megtehetjük.

– Mindenki elkészítette a takarékosági javaslatait, és születtek nagyon jó elképzelések, de sajnos születtek fájdalmas döntések is. Például be kellett zárni az uszodát, hiszen energiaköltsége első körben rögtön a tízenháromszorosára emelkedett. A tanuszoda nem önfenntartó, a városnak komoly

pénzt kell beletenni a működésbe. Bár a gyermekeink egészséges fejlődése miatt nagyon fontosnak tartjuk az úszásoktatást, prioritásokat kellett felállítani, és lényegesebb volt, hogy óvodáinkban, bölcsődénkben legyen fűtés és világítás, és tudjon minden olyan szolgáltatásunk működni, ami kötelező feladat.

– Természetesen később újra megnyitottuk az uszodát, úgyhogy az idei esztendőben már visszazökentünk a régi kerékvágásba. Sokat segítettek korábbi energetikai beruházásaink, volt olyan, hogy ezek segítségével a gázfűtést is ki tudtuk váltani.

Állami, magán és városi beruházások

– Én úgy gondolom – vontam le a következtetést a polgármester asszony –, hogy a nehéz idők ellenére is sokat fejlődött városunk, hiszen, ha forintálisan összeadjuk a beruházások értékét, pozitív ciklust zárunk. Persze nem mindent a város bonyolított. Megvalósult a vasútállomásnál az intermodális csomópont első üteme, ez egy közel 12 milliárdos állami beruházás, de a településnek nagyon fontos, hiszen egy kulturált P+R parkoló épült, megújultak az állomás környékének bizonyos részei, ami nagy örömet okozott a környéken élőknek.

– A Máltai Szeretetszolgálat egy egyedülálló logisztikai központot épített a régi menekülttábor helyén, és bízunk benne, hogy lesznek még további fejlesztések.

– Megvalósult a város központi helyén a Bicske Szíve Park első üteme, megépült mellette egy 21. század követelményeinek megfelelő termelői piac, épültek kerékpárutak, így mára kétkeréken is biztonságosan lehet a településen belül közlekedni, és a környező falvakba is eljuthatunk kerékpárral.

– Több épületünk esett át energetikai felújításon. A központban lebontottuk a régi áruházat és a helyén saját forrásból egy közparkot alakítottunk ki.

– A belvárosban átadtuk az inkubátorházat fiatal vállalkozások támogatásához. Épültek járdák is, utakat újítottunk fel, új játszótér is avattunk.

– A Pérón – ahogy az itteniek nevezik –, azaz a romatelepen teljesen felújítottuk a szociális bérletelésünket, közösségi teret alakítottunk ki, építettünk egy szociális blokkot és két buszmegállót, valamint egy útszakaszt is rendbetettünk.

Álmok, tervek a következő ciklusra

– Ha június 9-én újra bizalmat kapok, kapunk a választóktól – ismertette zárásként hosszú távú terveiket Bálint Istvánné –, akkor to-

vább dolgozunk elképzeléseink megvalósításán. Valamennyi polgármester álma, hogy a lakosság szilárd burkolatú utakon közlekedhessen, és rendben legyen a közvilágítás, a csapadékvíz-elvezetés. Ezek a legfontosabbak, minden más csak ezek után következhet.

– Tehát egy komplex közvilágítás-korszerűsítésben kell gondolkoznunk, a mostani lámpatestek helyett a jövő a LED-es világításé. Ez hatalmas összegbe kerül egy ekkora településen, jelenleg ezzel kapcsolatban zajlanak egyeztető tárgyalások.

– Szintén nagy álmom a Csokonai Általános Iskola megújítása – hisz nem mindegy, hogy milyen körülmények között tanulnak a gyerekeink –, ahova középiskolát és sportcsarnokot is tervezzük. Persze ehhez nagyon komoly állami támogatásra van szükség. Remélem, hogy hamarosan az intermodális csomópont 2. üteme is megkezdődik.

– Fel kell újítani a zeneiskolát, a Bicske Szíve Park második ütemét is meg szeretnénk valósítani, illetve a Kossuth tér funkcionális átalakítása is fontos feladat. Mindezekhez keressük a forrásokat és a pályázati lehetőségeket, és bízunk benne, hogy ezek a tervek nem maradnak papíron, hanem megvalósításuk után szolgálhatják a bicskeieket, biztosítják az itteni polgárok jó közérzetét

A Mini Magyarország Makett Park új látogatóközpontja a tóparton

Ciklusértékelő Sinkovics Zoltánnal, Kisbér polgármesterével

Kisbér szépült és fejlődött az elmúlt időszakban

Aki régóta nem járt Kisbéren, bizony nagyot nézne, hogy milyen szépen és milyen sok ponton újult meg a Bakony fővárosaként is aposztrofált település. A városközpontban Kisbér névadó lovának életnagyságú szobra köszönti az érkezőt, a megújult főtérrel, sétánnyal. Új ipari parkkal is gyarapodott a város, és számos új turisztikai beruházás csábítja a kikapcsolódni vágyókat. A mögöttünk hagyott öt esztendő eredményeiről Sinkovics Zoltán polgármestert kérdeztük.

– Ugorjunk vissza a ciklus elejére! Milyen volt az indulás?

– Alig négy hónappal a 2019 októberi választásokat követően megjelent a Covid. Szerencsére ma már csak ritkán jut eszünkbe, de akkoriban nagy riadalmat keltett. Rengeteg megbetegedés, váratlan halálesetek, korlátozások, anyagi problémák. Mindez az önkormányzatot is számos kihívás elé állította. A korlátozások miatt hónapokig állt a képviselő-testületi munka, az olykor súlyos döntéseket polgármesterként kénytelen voltam egyszemélyben meghozni. Maszkok gyártása, tesztek beszerzése – ebben a cégek is segítségünkre voltak –, majd a vakcinázás megszervezése, amiben pedig a Batthyány Kázmér Kórház volt a partnerünk. Együtt legyőztük a vírust, megtörtént a népesség immunizálása.

– Hogyan hatott mindez a költségvetésre?

– Egy év csúszással éreztük meg a korlátozások hatását, az adóbevételek csökkenését. A nagyobb gondot – már-már pánikot – a covidot követő háború kirobbanása, és a vele együtt járó energiaválság okozta. 10-15-szörösére ugrottak a gázárak. Szigorú intézkedéseket kellett bevezetnünk, bezártuk a művelődési házat, és ahol csak lehetett

korlátoztuk az energiefelhasználást, a gáztól fatüzelésre váltottunk. Az óvoda-bölcsőde-szociális otthon védettséget élvezett, ott biztosítottuk, az előírások szerinti hőfokot. Mindemellett igyekeztünk a lehető legkedvezőbb tarifákat elérni a szolgáltatóknál. Ez egy rendkívül kritikus időszak volt az anyagiak tekintetében.

– Szerencsére a fejlesztéseink, melyeket rendszerint pályázatokból finanszíroztunk, töretlenül haladhattak előre. Az árak megrugása ugyan okozott némi fejfájást, de ilyen gondokkal már korábban is találkoztunk, és ahogy akkor, most is a kormányzat segített. Rendkívül jó kapcsolatot ápolunk az országgyűlési képviselőnkkel, a Vármegyei Területfejlesztési Kft.-vel, nekik köszönhetően nem kell pályázatírókat fogadnunk.

– Egyetlen pályázati projektünk, egy bölcsődeépítés hiúsult meg képviselő-testületi viták miatt. A covidvégi időszakban, bár ígéretünk volt a többletforrásokra, hiába érveltem a folytatás mellett, a testület nem merte vállalni az anyagi kockázatot.

– Minden fórumon szeretem kihangsúlyozni, hogy a városnak egyetlen fillér hitelállománya sincs. 2000-2010 között a súlyosan

eladósodott települések között szerepeltünk még – akkoriban képviselőként tevékenykedtem –, a költségvetést évről évre csak hitelből tudtuk finanszírozni. 2013-ban az Orbán-kormány átvállalta az adósságunkat, azóta addig nyújtózkodunk, ameddig a takarónk ér, és ebből önerős fejlesztésekre nem nagyon futja.

– Mi az, ami viszont megvalósulhatott?

– Nagyvolumenű beruházásunk volt a Batthyány-pusztai ipari terület felé menő ke-rekprút építése, amit aztán a bölcsődénk átadója követett. Az állami beruházásként épülő, és ugyancsak állami fenntartású tanuszodánk befejezése pedig jelenleg műszaki problémák miatt húzódik.

– Stratégiai előrelépést jelent, hogy az önkormányzatnak sikerült egy saját tulajdonú ipari parkot létesítenie, ennek parcelláit a napokban kezdjük értékesíteni. A régebbi ipari parkban két japán kábelgyártó cég működik, az egyik helyére egy kínai állami optikai kábelgyártó vállalat érkezik, mely itt építi fel európai központját, ez 100-150 új magyar munkahelyet jelent.

– Kormányzati támogatásból zajlott a városközpont-revitalizáció. Megújult kí-

Az új főtér ékkövei: a megújult katolikus plébánia és az eredeti helyére került I. világháborús emlékmű

vülről a katolikus templom, illetve egyházi projektként, de ugyanazon forrásból a katolikus plébánia is.

– Két nagy parkolóval gyarapodtunk, a Kosuth utcában, illetve a művelődési ház előtt, egészen a buszpályaudvarig, a főutcánk egy szakaszán pedig földkábellel váltottuk ki a régi villanyvezetékeket, így a vasoszlopok eltűntek.

– Megvásároltuk, lebontottuk az egykori Bakony Áruházat, hogy ott új főteret alakíthassunk ki, így eredeti helyére kerülhetett az I. világháborús emlékművünk is. Megtörtént a templom környékének rendezése, parkosítása, illetve a belvárosi sétány első szakasza is elkészült. Létrejött itt egy közösségi tér csobogóval, kis színpaddal, mely otthont ad a városi rendezvényeknek, elsőként az Adventi ünnepségünknek.

– Idén befejeződött a lovarda melletti, úgynevezett északi L-alakú istállóépület teljes felújítása is, szintén kormányzati támogatásból, ugyancsak a milliárdot meghaladó beruházásként. Már csak át kell adnunk.

– A tóparton a Mini Magyarország Makettparknál egy látogatóközpontot terveztünk, ami meg is épült, egy a város címerépületének, a lovardának a kontúrjait követő kis turisztikai központként. Mellette játszótérrel hoztunk létre, melynek főeleme testvérvárosunk, Gúta emblemikus fahídját idézi. A Sacra Velo nemzetközi kerékpáros túraútvonal pihenőhelye, és egy kerékpárkölcsonzó is itt kapott helyet.

– Hánta településrészen élőkről sem feledkeztünk meg az elmúlt időszakban. Az újonnan épült orvosi rendelő után, kívül-belül megújulhatott a művelődési ház is. A néhány éve az egyháztól megvásárolt óvoda tetőcseréje, részleges felújítása is megtörtént, a következő szakaszban pedig az

épület energetikai felújítását is beterveztük. Folyamatban van az udvarán a játszótéri játékok kihelyezése, amit önerőből valósít meg az önkormányzat.

– Minden nagyobb beruházásunk, fejlesztésünk pályázatoknak köszönhetően valósulhat meg, ahogy azt említettem, önerőből nincs sok lehetőségünk a fejlesztésre. A kiugró energiaárak miatt azonban rendkívüli takarékoskodásba kezdünk, és mivel nem kellett igénybe vennünk az így felhalmozott összeget, ez fedezetet jelentett az egyik utcánk járdafelújításának.

– Milyen fejlesztési projektekkal készülnek a következő időszakra?

– Már most is vannak előkészítve olyan terveink, pályázataink, amelyekkel meg tudjuk alapozni a város életének következő 3–5 évre szóló, további lendületes fejlődését, és itt nem csak az újabb TOP-os pályázatokra gondolok. A legnagyobb beruházásunk a főtéri projekt folytatása lesz. Első körben a plébánia előtti tér újulhat meg. Megvásároltunk egy épületet a Vöröskeresztől, illetve a Rákóczi Szövetségtől, ezt szeretnénk lebontani. A gimnázium és a családsegítő közötti foghíjtelekre pedig egy tornacsarnokot építünk a gimnázium és a szakiskola számára.

– Már készülnek a déli istálló ugyancsak L-alakú épületének az újjáépítési tervei. Egy nagy rendezvényterem kap itt helyet, és idekerül a teljes orvosi alapellátás is: házi- és gyermekorvos, fogorvos, védőnői szolgálat. A fennmaradó részekben pedig szolgálati lakásokat fogunk kialakítani.

– A már felújított részben, ahol a fitness terem van, található egy medence, amit nem sikerült rentábilis módon üzemeltetnünk, ezért a helyén egy vívótermet szeretnénk kialakítani, a helyi és méltán népszerű vívóegyesületünknek.

– Tervezzük egy állami tulajdonú, egykori orvosi lakásokból álló 12 lakásos háztömb külső felújítását is, illetve az úgynevezett Pék-ház hasznosítását ökoturisztikai központként, szálláshellyel, kerékpáros pihenőponttal, vendéglátóval. Mindez a tóparton, a horgásztanya mellett ideálisan tölthetné be funkcióját.

– A városi múzeumunk a kiskastély épületében már felújításra került, de még ott is vannak hiányosságok, illetve újabb megoldandó feladatok. Esedékes lenne egy nyílászárócseré, és kisebb felújítások.

– Kulturális oldalról nézve, milyennek értékel az elmúlt öt esztendőt?

– A covid elmúltával újra megélnékült a közösségi élet. Művelődési házunk programjaira, 400 fős színháztermének előadásaira a helyieken túl távolabbról is szívesen érkeznek ide az érdeklődők. Jól működnek a szakköreink, csoportjaink, egymást váltják a szebbnél szebb kiállítások, és természetesen ebben az időszakban is megtartottuk hagyományos városi rendezvényeinket: Gyereknapi, Hántai Falunapi, Kisbéri Napok, Adventi ünnepségsorozat.

– Kiemelten figyelünk a 70 év felettiekre, 700-800 karácsonyi ajándékcsomagot kézbesítünk a hivatal dolgozóinak a segítségével.

– Városunk újszülöttjeire is odafigyelünk, ezévtől baba-mama csomaggal kedveskedünk, pár éve pedig bevezettük a Babaköszöntő ünnepséget, ahol egy ceremónia keretében polgármesterként jelképesen is kisbéri polgárrá fogadom az adott évben születetteket. Úgy vélem, ez is fontos része a jövőépítésnek.

CSEH TERÉZ

Ács múltja, jelene, és jövője

Lépésről lépésre haladnak

Ács a nevét a szolgálatra ide letelepített királyi ácsokról kapta. A település már a római korban lakott volt, a közelben húzódtott a limes, a római védvonal. Két római kori erődítmény is volt a város mai közigazgatási területén, Ad Mures és Ad Statuas. Ács első írásos emléke 1138-ból való.

2007-ben városi rangot kapott Ács Nagyközség, napjainkban több, mint 7260 lakosa van. A mezőgazdaság, az állattenyésztés a leginkább elterjedt tevékenységek, de országsszerte a legismertebb az 1871-ben Patzenhoffer Konrád által alapított cukorgyár, mely Magyarország első cukorgyára volt. 130 éven át, az ezredfordulóig tartott ez a termelői tevékenység, míg 2001-ben végleg bezárt. Az Ácsi Cukorgyár a település meghatározó jelképe és gazdasági egysége volt. Emlékét a mai napig őrzik, kiállítás keretében a Bagolyvárbán.

A gyár bezárása érzékenyen érintette a település lakóit, sokan váltak munkanélkülivé. Nehéz évek voltak. Napjainkban a munkanélküliség minimális. Nagy üzemek vetették meg lábukat, többek között a Hartmann Hungary Kft., ahol mintegy 600 fő dolgozik, tojástartókat gyártanak, a világelső közé tartoznak. A Leier csoport egyik tagja fémmegmunkálással foglalkozik, több, mint száz embernek adnak munkát.

A növénytermesztés mellett az állattenyésztés, baromfi, sertés és szarvasmarha ágazat kínál munkát az ácsiaknak és a környékén élőknek. Az épülő katódgyár is sokaknak nyújt majd munkalehetőséget. A napokban egy gyorséttermi üzletlánc, a Burger King nyitotta meg autópálya melletti étkezdéjét.

Ács nagyközség 2007-ben vált Komárom-Esztergom Vármegye legfiatalabb városává, egyúttal a legnagyobb közigazgatási területű település a vármegyében, több, mint 100 négyzetkilométer területtel rendelkezik.

Dr. Szentirmai István 2018-tól Ács polgármestere, aki nem csak összefoglalta a település fejlődését, de beszélt a fejlesztésekről is. A rendszerváltozást követően kezdődött el intenzívebben a közművesítés, a telefonhálózat, a szennyvízhálózat kiépítése, az ivóvíz hálózat ekkorra már elkészült, az utak viszont rettenetes állapotban voltak, sok földút volt a községben, akadt bőven tennivaló.

– Szerencsére Ács ma már szépen fejlődik, az önkormányzat sokat tesz a település fejlődéséért. – tájékoztatott a polgármester – Az önkormányzat fenntartásában működik az óvoda, melynek van egy telephelye a Pénzásás nevű településrészünkön is. Jelenleg van egy kétcsoportos bölcsődénk, és most már csak egy, a Gárdonyi Géza iskolánk, melynek a tanulói létszáma mintegy 500 fő. Az energiaválság miatt a Tatabányai Tankerület ugyanis 2022-ben összevonta a pénzásási iskolával. Utóbbi helyen megszűnt az oktatás. A gyerekeket iskolabusszal viszik az oktatási intézményekbe, melyet az önkormányzat fizet.

– Az egykori Zichy kastélyban, szép környezetben működik a Bartók Béla Múvelődési Ház, Könyvtár és Sportszarnok. A Bagolyvárbán helytörténeti kiállítással, a cukorgyár történetével, a Hartmann gyárral, és a Kossuth Emlékszobával ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A Bagolyvár és kiállításai a vármegyei értéktárba kerültek.

– A kulturális élet egyik érdekessége a Kossuth Lajos, és a Papp András Asztaltársaságok működése. Több civil szervezet is színesíti az ácsi palettát, köztük az Adventi Angyalok, a Természetjáró Bakancsos Klub. Van vadásztársaság, önkéntes tűzoltó egyesület és önkormányzati tűzoltóság.

Minden városi rendezvényen részt vesznek, és programokat is szerveznek az ácsi lakosoknak.

– Gazdag a helyi sportélet, az Ácsi Kinizsi SC nyolc szakosztályában sportolhatnak a helyiek. Futball, kézilabda, asztalitenisz, tenisz, lovaglás, sakk, ritmikus sportgimnasztika, és lövészet. A sportegyesület 2027-ben ünnepli majd fennállásának 100. évfordulóját.

– Jelenleg több felújítás is folyamatban van, melyek a TOP és TOP Plusz nyertes pályázatok támogatásával valósulhattak, valósulhatnak meg. A TOP beruházások keretében a Zúgó utca csapadékvíz-elvezetése, a Fő út egy részének járda, kerékpárút, útburkolat felújítása, csapadékvíz-elvezetése és parkosítása történt meg. Lépésről-lépésre haladunk, a rossz állapotú utak, járdák felújítását nem lehet halogatni.

– A Zöld Város programban, a Gyár utcában, mindkét oldali járdákkal és parkosítással együtt megújult, helyi termelői piacot alakítottunk ki. A kastélypark is megújult. A TOP Plusz pályázatok közbeszerzés alatt vannak, melyek a csapadékvíz-elvezetésre 270 millió forint, az óvodafelújításra és -bővítésre 210 millió forint pályázati összeget biztosít. A volt pénzásási iskolában szeretnénk kialakítani a háromcsoportos bölcsődét és egy mai kornak megfelelő orvosi rendelőt, valamint védőnői helyet.

– Intézményeink jó színvonalon működnek, melyhez az önkormányzat a forrást biztosítja. Stabil a költségvetés, nincs kifizetetlen számlánk, a likviditási hitelhez nem kellett hozzányúlunk – tette még hozzá dr. Szentirmai István polgármester

Kékesi István 25 éve a település polgármestere

Csót legújabb büszkesége, a közel 100 millióból épült mini-bölcsőde

Kis település a Bakonyalján, ahol érdemes megállni

Csót kis lépésekben, de látványosan fejlődik

Kékesi István immár 25 éve Csót polgármestere, ezért előre bocsátotta, hogy nem szűkíteni le csak az elmúlt ciklusra az eredmények ismertetését, hiszen legtöbbször hosszabb folyamatok értek, érnek be a településfejlesztési munkában.

– Két éve sikerült építenünk TOP-os pályázat segítségével – számolt be legújabb büszkeségükről a polgármester –, 98 millióból egy mini-bölcsődét. Szerencsénk volt, hiszen az óvoda melletti ház megüresedett, ezt megvásároltuk, így az óvoda és a mini-bölcsőde most egy udvarban található, sőt itt van a könyvtár is, így egy egész kis kulturális és oktatási komplexumot sikerült kialakítanunk.

– Saját konyhánk is van – tért át másik témára Kékesi István –, amit szintén az elmúlt időszakban újítottunk fel. Hosszú időn keresztül egy vállalkozó üzemeltette, de aztán magunkra maradtunk, mert a gyermek- és szociális étkeztetésben nem látnak elég nagy üzletet a vállalkozók. Így három és fél éve mi csináljuk, és annyira sikerült fölfejlésztelnünk, hogy ma öt települést szolgál ki a csóti Bakonyaljai Ízek Konyhája. Van egy kiváló férfi szakácsunk, és mindenki maximumisan elégedett vele.

– A hadifogoly temetőnk – mesélte Csót egyik fontos látnivalójáról – folyamatosan szépül. Ma egy székelykapun keresztül lehet bemenni az egykori Hőskertbe, ahol halottak nem nyugszanak. Eleink 1933-ban elvittek mintegy 170 holttestemet egy központi olasz temetőbe, és a Kakukk-hegyen így megmaradt gazdátlan sírkövekből készítették emlékköveket azoknak a csóti férfiaknak, akik az első világháború csatáiból nem tértek vissza, hanem valahol messze földön nyugszanak.

– Ezek a kövek kerültek a Hőskertbe, és mindegyik emlékkő mellé ültettek egy fát. Ezek aztán az idő múlásával elszáradtak, kipusztultak. Így mi most a 28 felállított kő mellé újra ültettünk egy-egy gömbkőris fát, és parkosítottuk a területet, ami így felemelővé, kegyelet teljessé alakult.

– Még hátra van az első világháborús emlékművünk felújítása, tervezünk köré egy oszlopsort is, parkosítjuk, térkövezzük a környékét, hogy méltó módon tudjunk emlékezni hősi halottainkra. Reméljük, május végére be tudjuk fejezni ezt a munkát is.

– Úgy tűnik – fordította szót a polgármester az település vonzerejét növelő látványosságokra –, hogy hamarosan elkezdődik a Pápa – Naggyimót – Csót kerékpárút építése is. A tervek már elkészültek, nagyon várjuk, hogy a városból balesetmentesen lehessen átkerni hozzánk, és a turizmus miatt is fontos lenne.

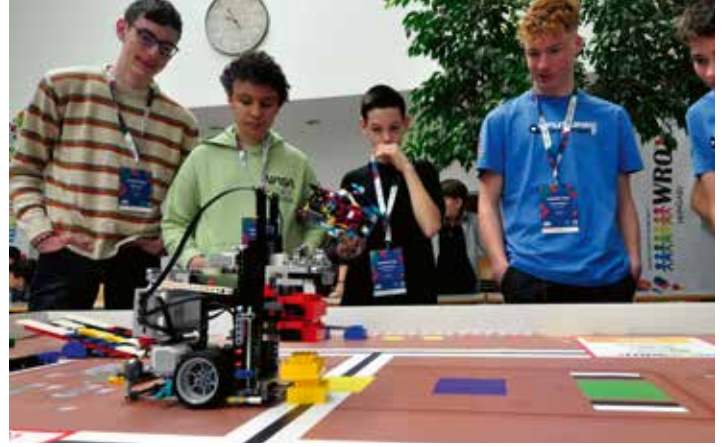
– Csótra egyébként is érdemes ellátogatni, hiszen kiváló gasztronómiai élmények, szabadidő eltöltési lehetőségek, és programok várják az idelátogatókat. A faluháztól mintegy 150 méterre található egy elegáns játszótér, egy öt éve átadott szabadtéri fitness parkkal, fedett szabadtéri színpaddal, van két falukemence, szociális helyiségek, pályák labdajátékoknak, egyszerűen minden adott, hogy kellemesen el lehessen tölteni a szabadidőnket.

– Ráadásul innen mintegy 80 méterre van a Bakonyaljai Lovasklub rezidenciája, ahol 8000 négyzetméteren egy igazi paradicsomot alakítottak ki. Van tíz lovuk, – lovgoltatnak, lovastáborokat szerveznek –, kemenceházuk, klubhelyiségük, 200 m²-es rendezvénysátruk, tehát kiváló hely családi és baráti rendezvények, összejövetelek megtartására.

– Támogatjuk az egyházakat, nemrég éppen egy 3 millió forintba került tölgyfa bejárat kapu készült, de segítettünk az ülésfűtés megoldásában, és kivetítő vásárlásában is. Természetesen a civil szervezetek sem maradnak ki a látókörünkől, ezek is rendszeresen részesülnek támogatásban.

– Folyamatosan építgetjük, szépítgetjük a községet – zárta beszélgetésünket Kékesi István –, most éppen lebontottuk a volt tanácsháza épületét. A hátulját, ahol a házasságkötő terem volt meghagytuk, 1975-ben épült, nincs olyan rossz állapotban, tehát még érdemes felújítani. Eléje szökőkút kerül egy nagy pergolával, padokkal, zöld felületekkel, virágágyásokkal, tehát egy szép, családias faluközpontja lesz Csótnak.

– Összességében tehát elmondhatom, hogy megfontoltan, a kis lépések taktikáját követve haladunk előre, de az elmúlt 25 év bizonyította, hogy egy ekkora településnek ez a helyes út. Ha a csótiak újra megválasztanak polgármesternek, maradunk ugyan ezen a fejlődési pályán.

Jubileumi World Robot Olympiad az Edutuson

„A Föld szövetségesei” már a nemzeti döntőre készülhetnek

Az Edutus Egyetem idén 10. alkalommal rendezte meg a World Robot Olympiad robotépítési és -programozási versenyek hazai fordulóit. A RoboMission kategória utolsó regionális elődöntőjére 2024. április 30-án Tatabányán került sor. A megnyitón Borsó Tibor Komárom-Esztergom Vármegye Közgyűlésének alelnöke, és Szilasi Péter Tamás, az Edutus Egyetem digitális oktatástudományi, fejlesztési és nemzetközi igazgatója köszöntötte versenyzőket. A délutáni eredményhirdetésen pedig Bencsik János, a Tatai-medence országgyűlési képviselője adta át a díjakat a legsikeresebbeknek.

A verseny töretlen sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy RoboMission kategóriában idén összesen 117 csapat indul, ami a tavalyi jelentkezésekhez viszonyítva közel 40%-os növekedést mutat. A megmérettetésen három korosztály, az Elementary kategóriában a 8-12, a Juniorban a 13-15, míg a Seniorban, a 16-19 év közöttiek indulhattak. Az idei, jubileumi eseményen a mérnöki tervezés, a csapatmunka és a problémamegoldás területén mérhették össze tudásukat a lelkes csapatok.

A tatabányai versenyen közel 70 fiatal, 24 csapatot alkotva indult, melyből 8 Komárom-Esztergom vármegyei. Az Elementary korosztályban 13, a Juniorban 5, a Seniorban pedig 6 csapat nevezett.

A regionális elődöntőkön továbbjutó csapatok a 2024. június 28-29. között megrendezésre kerülő nemzeti döntőn folytatják a megmérettetést, és esélyt kapnak arra, hogy a november 28-30. között Törökországban, Izmirben tartandó világdöntőn képviselhessék Magyarországot.

Az idei versenyszезon témája „A Föld szövetségesei”. A résztvevő fiatalok többet fognak megtudni arról, hogy mi, emberek hogyan hatunk a természetre, és hogy a természet és a természeti események hogyan hatnak ránk. Betekintést kapunk abba, hogyan segíthetnek a robotok abban, hogy harmóniában éljünk a természettel. Segítségünkre lehetnek-e a robotok olyan helyeken, ahol a természet veszélyes, illetve segíthetnek-e nekünk abban, hogy környezetbarátabb életmódot folytassunk?

Az Edutus Egyetem célja, hogy az ország minden régiójában megismerjék az általános- és középiskolás tanulók a robotikát, programozást, algoritmizálást, automatizálást és közelebb kerüljenek az MTMI területek tárgyaihoz.

A WRO versenyek betekintést engednek ebbe az izgalmas világba, és tapasztalati úton, a verseny hangulata, a csapatok lelkesedése és a robotok látványa új érdeklődési terület irányába terelheti a diákokat.

A WRO hazai versenyeiről, a kategóriákról és korosztályokról további információk a www.wro.hu oldalon keresztül érhetők el.

—NAPSUGAR

FOTÓ:
KISS T. JÓZSEF

World Robot Olympiad RoboMission kategória tatabányai regionális elődöntőjének eredménye:

Elementary:

1. helyezett: Robotosok
2. helyezett: HÁT Team
3. helyezett: Misi és Berci

Junior:

1. helyezett: Féktelenek
2. helyezett: Robomaster
3. helyezett: Fesztyrobot

Senior:

1. helyezett: Storms RMS
2. helyezett: Dirty Blocks
3. helyezett: KaCsaP24

A nemzeti döntőre továbbjutó csapatok:

Elementary:

- Robotosok
- Hát TEAM
- Misi és Berci
- RoboCity
- BNB robot
- TIT4NIC

Junior:

- Féktelenek
- Robomaster

Senior:

- Storms RMS
- Dirty Blocks
- KaCsaP24

Komárom-Esztergom vármegyei eredményt vagy továbbjutást elért csapat:

- RoboCity
- Féktelenek
- Fesztyrobot

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Célunk, hogy a magyar rádiógyártás történetével megismertessük az utánunk jövő generációkat, azért is, mert Magyarországon a rádiógyártás a két világháború között világhírű volt. Híres magyar rádiógyáraink voltak: az Orion, a Standard, a Tunggram, a Telefon és a Vadásztölténygyár. Utóbbiból lett a Videoton.”

MÁTHÉ SÁNDOR

Jéghoki győzelmek az Alba Aréna avatóján

Az Alba Aréna telt házzal nyitotta meg kapuit Székesfehérváron. Mindkét magyar-norvég meccset a hazaiak nyerték, és a szurkolók elbúcsúzhattak a jégkorong válogatottól visszavonuló **Kóger Dánieltől**, **Magosi Bálinttól** és **Szirányi Bencétől**. Játékosaink együtt összesen 400 válogatott mérkőzésen viselhetik a piros-fehérvörös mezt, most azonban ünnepélyesen elbúcsúztak a nemzeti csapattól.

Tatabánya

Tatabánya-Bánhidán immár hagyományává válik, hogy a helyi baráti egyesület a tavasz beköszöntével megrendezi a Bánhidai Borudvart, ahol az érdeklődők megkóstolhatták a helyi és környékbeli neves termelők borait, de voltak pálinkák, rétesek, sajtkülönlegességek, házi lekvárok és kézműves termékek is.

Cikkünk a 42. oldalon

Komárom

Észak- és Dél-Komárom képviselő-testületeinek közös ünnepi ülésével vette kezdetét az idei esztendőben is a Komáromi Napok. A hagyományoknak megfelelően ezen a fórumon adták át az idei díszpolgári címeteket, valamint a pro urbe és a polgármesteri díjakat az észak-komáromi Tiszti Pavilon dísztermében.

Cikkünk az 44. oldalon

A szűzek kara

A császárra várnak a gorsiumi polgárok

A légiók felvonulása

Septimius Severus császár újra Gorsiumba látogatott

Floralia 2024

Április utolsó hétvégéjén többezres tömeg látogatott el a Tác határában elterülő Gorsium városába, hogy szemtanúja legyen Septimius Severus császár és légiója pannóniai fogadásának, az áldozatbemutatásnak és a gladiátorjátéknak. A kétnapos programot az ország minden részéről érkezett hagyományörzőkkel és vásári forgattal színesítették.

Septimius Severus 190 és 193 között Felső-Pannónia császári helytartója volt. Magas és fontos katonai tisztségébe nem a szokásos előlépési rend szerint jutott, a császári udvar összeesküvői szemelték ki a határozott és nagyravágyó férfit, akit két sikertelen kísérlet után a kormányzásra egyre képtelenebb Commodus császár helyére szántak. Az összeesküvés azonban félresikerült, **Commodust** idő előtt megölték, a zűrzavarban Róma város kormányzója, **Pertinax** hadvezér ragadta magához a hatalmat. Az

új uralkodó azonban szembekerült a császári gárdával és mindössze három hónapnyi uralkodás után őt is megölték, majd a trónt a legtöbbet ajánló senatornak ajánlották.

A hír hallatán Septimius Severus Carnuntumban császárrá kiáltotta ki magát. Ugyanezt tette keleten **Pescennius Niger**, Szíria kormányzója is. Négyéves polgárháború kezdődött, a végső győzelem a pannóniai hadsereg diadala is volt, melyet Septimius Severus nem csak 202-dik évi

látogatásával, de kedvezmények egész sorával ismert el és hálált meg.

A császár a négyéves polgárháború és a keleten megvívott harcok után, 202-ben, győztes csapatai élén tért vissza Rómába. A visszatérést egybekötötte a pannóniai határ szemlélésével, és április 11-én Carnuntumba, Felső-Pannónia székvárosába érkezett. Látogatásának tiszteletére, szerte a tartományban ünnepeket rendeztek, templomokat szenteltek fel, szobrokat és diadalívket

A császár bevonulása

Az áldozati szertartás

A császár köszöntötte a halálba menő gladiátorokat

Nagyszabású gladiátorviadal szórakoztatta a szépszámú közönséget

Kocsiverseny

Ismerkedés a mesterségekkel

emeltek. Carnuntum mellett az ünnepségek másik helyszíné Gorsium volt.

A 2024-es Floralia jelképesen ezt a látogatást idézte fel. A Tác-Gorsiumi Régészeti Parkba a kapunyitás után folyamatosan érkeztek a látogatók, hogy tanúi legyenek Septimius Severus és a nagyszámú katonai kíséret ünnepélyes felvonulásának, a császár bemutatásának, annak, ahogy Pannónia tartomány és Gorsium előkelői fogadták az ókori Római Birodalom uralkodóját, és átadták ajándékaikat. A császárnak tetszett az ajándék, így viszonzva a helytartó gesztusát, Gorsium polgárainak és kíséretüknek táncosok adtak elő műsort „Róma a fény” címmel, emelve a ceremónia jelentőségét és fényét.

Ezt követően a menet a szent kerület központi terére vonult, ahol ital- és illatáldozatot mutattak be borral és tömjénnel. Az áldozat ez alkalommal vértelen volt, a hagyomány szerint ez az ősből változat. A ceremónia végén a császár a tiszteletére rendezett gladiátorjátékok megtekintésére átvonult a színházba.

A Floralia tavaszköszöntő ünnep szervezői idén is igazodtak a nézők elvárásaihoz és a korhű hagyományok megjelenítéséhez egyaránt. Tavaly kísérleti jelleggel próbálták ki a kocsiversenyt, ami idén már élesben, valóban versenyszerűen zajlott, de láthattak a nézők római kori csatajeleneteket, gladiátorjátékokat, gladiátorképzőt és színházi

produkciót is Gorsiumi komédia címmel, **Matuz János** rendezésében. A gyerekeknek egy teljes utcányi múzeumpedagógiai foglalkozással készültek, és az alkalomhoz illő vásári forgatag is színesítette a hangulatot.

A Floralia a Szent István Király Múzeum legnagyobb szabású, saját szervezésű rendezvénye, melyben az intézmény teljes stábjá részt vesz, közel 140 fővel. A hangulat megteremtéséről ezúttal is az ország minden részéről érkezett hagyományörző csoportok gondoskodtak két napon át.

TO

Ismét Bánhidai Borudvart rendeztek a Puskin kertjében

Az időjárás is kegyes volt a résztvevőkhöz

Tatabánya-Bánhidán immár hagyománnyá válik, hogy a helyi baráti egyesület a tavasz beköszöntével megrendezi a Bánhidai Borudvart, ahol az érdeklődők megkóstolhatták a helyi és környékbeli neves termelők borait, de voltak pálinkák, rétesek, sajtkülönlegességek, házi lekvárok és kézműves termékek is. Április 20-án délelőtt lassan gyűlt a vendégsereg a Puskin Művelődési Ház kertjében, mindenki az eget leste, hogy megismétlődik-e az előző napi zuhó. Ez szerencsére elmaradt, délutánra kisütött a nap, és szép számú érdeklődő látogatott el a borudvarba.

A rendezvény megnyitásként **Visegrádi József**, a Bánhidai Baráti Egyesület elnöke emléklapetteket adott át a megjelent borászoknak, kézműves árusoknak, és fellépőknek. Mintegy 20 sátorban kóstolgathattuk a finom ételeket, italokat, de természetesen nem maradtak el a műsoros programok sem.

A jó hangulatról, a szép, műves cigányzenéről idén is **Sárközi Zoltán** és bandája gondoskodott, és a felvidéki, Perbetéről érkezett Napraforgó Táncegyüttes is felejthetetlen percekkel ajándékozta meg a kilátogatókat. A rendezvény így nemzetközivé is vált, hiszen a perbeteiek mellett a szintén Felvidékről, Bajmokról érkezett Szent Trifun Borrend is bemutatta borait, pálinkáit, termékeit.

A jó hangulatú gasztroprogram így elsősorban a közösségről, a komfortos, minőségi együttlétről szólt, s csak másodsorban a kulináris élvezetekről. Hiszen nem csak az étel és az ital lehet jóízú, hanem a jó társaságban töltött idő és az beszélgetések is. Képportunkat **Dobozi Gábor**, és **Veér Károly** készítette.

A Bánhidai Borudvar résztvevőit ezzel a plakettel köszöntötték, jutalmazták a rendezők

Visegrádi József, a Bánhidai Baráti Egyesület elnöke adta át a plaketteket a résztvevőknek

Sárközi Zoltán és bandája rendületlenül húzta a talpalávalót egész nap

A perbetei Napraforgó Táncegyüttes

A perbeteiek fergeteges táncai nagy sikert arattak

A Bajmokról érkezett Szent Trifun Borrend nagymestere és segítői felvidéki különlegességeket kínáltak

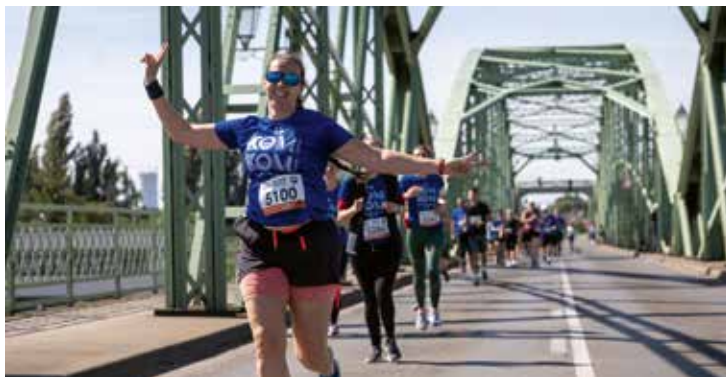
János és Mónika a Kisbaka Borászat kiváló nedűivel várták a vendégeket

A Mozgáskorlátozottak Komárom-Esztergom Vármegyei Egyesülete saját termékeit népszerűsítették

A csókakői kézműves rétes is nagy sikert aratott a látogatók körében

Az 1848-as hősök emléknapja nagyszabású fesztivállá nőtte ki magát

Fergeteges Komáromi Napok

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején az osztrák csapatok ostromgyűrűbe zárták, és 1849. március 30-án megtámadták a komáromi erődrendszert. A rohamot a hazai erők április 26-án sikerrel verték vissza, sőt csapataik még az ostromgyűrűt is szétzúzták. E jeles győzelem előtt tisztelegnek a helyiek 1992. április 26-a óta minden esztendőben a Komáromi Napok rendezvénysorozattal. Az elmúlt több mint három évtized alatt ez az ünnep a térség legnagyobb, legszínesebb programot kínáló, magas színvonalú produkciókat felvonultató szezonnitító fesztiváljává nőtte ki magát.

Észak- és Dél-Komárom képviselő-testületeinek közös ünnepi ülésével vette kezdetét az idei esztendőben is a Komáromi Napok. A hagyományoknak megfelelően ezen a fórumon adták át az idei díszpolgári címeket, valamint a pro urbe és a polgármesteri díjakat az észak-komáromi Tiszti Pavilon dísztermében.

Az ülésen **dr. Molnár Attila** polgármester és **dr. Baksa-Ströcker Renáta** adták át a dél-komáromi kítüntetetteknek a Díszpolgári címet, a Pro Urbe elismeréseket és a Polgármesteri díjakat.

Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2024. évben Komárom Város posz-

tumusz díszpolgári címet adományozott városunk korábbi polgármestere, **Zatykó János** számára. Szintén Díszpolgár kitüntetett címet adományoztak **Hornig Rudolfnénak**, Komárom korábbi alpolgármesterének.

Komárom Városért Emlékérmeket vehetett át **Nagy Attila Ákos** református lelkész, aki 2011 óta vezeti a szónyi gyülekezetet, **Számadó Emese**, a Komáromi Klapka György Múzeum, Brigetio Öröksége Látogatóközpont igazgatója, **Dr. Szakál Imre Ignác**, a komáromi Selye János Kórház orvos-igazgatója is, **Horváth István**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Komáromi Csoportjának

vezetője, valamint a **Dikász Lászlóné** vezetője, az idén 25 éves fennállását ünneplő Őszi-rózsa Nyugdíjas Klub. Komárom Város Polgármesteri díját vehette át **Keller Tiborné**, aki 9 évesen élte át a felvidéki kitelepítést, a 2013-ban alakult **Brigetio Kerékpáros Sportegyesület**, továbbá a **Komáromi Önkéntes Tűzoltó Egyesület**.

Észak-Komárom városvezetése polgármesteri díjban részesítette **Bödök Gergely** történészt, a Kikötő Polgári Szalon beszélgetőestjeinek szervező műsorvezetőjét, **Jana Mačicovát**, a Komáromi Regionális Művelődési Központ szakdolgozóját, **Szabó Csekei Tímeát**, a Duna Menti Múzeum mű-

vészettörténetét, **Dávid Štumpf** animációs filmrendezőt és **Váradny Kornélia** iskolaigazgatót, az örsújfalui ÉS! Színház vezetőjét-rendezőjét és ezen városrész kulturális életének szervezőjét.

Pro Urbe-díjat vehetett át **Ludovik Gallovich**, a helyi Dunaj folklóregyüttes volt művészeti vezetője és koreográfusa, és **RNDr. Holczhei Árpád**, a Selye János Gimnázium nyugalmazott tanára. A testület In memoriam Pro Urbe-díjat ítél meg **Alapy Gáspárnak**, Dél-Komárom első polgármesterének.

A Komárom Város Díszpolgára kitüntetett cím ez évben **Miroslav Jaška** magiszterhez, a komáromi kórház igazgatójához került.

A közös testületi ülésen dr. Molnár Attila polgármester elmondta, hogy a Komáromi Napok az összetartozás, a barátság, a szeretet szimbóluma, hiszen hűen tükrözi a két város együvé tartozását. **Keszegh Béla**, észak-komáromi városvezető kiemelte, hogy ez a tavasz legnagyobb fesztiválja, mely a szórakozás mellett családi programokat, kiállításokat, előadásokat, sporteseményeket foglal magába, megmutatva, hogy Komárom tényleg határtalanul jó város.

A Komáromi Napok szórakoztató programjai a Jókai ligetben zajlottak, ahol a nagyszínpadon esténként ismert hazai sztárok léptek fel, az első napon itt volt Dolly, Caramel és az Ocho Macho, őket követte a Margaret Island, a Republic, Rico és Miss Mood, de zenélt a Road, a P.Mobil, a Beatrice, Hevesi Tamás és Szulák Andrea is. Tribute zenekarok szólaltatták meg a Rolling Stones, a Beatles, a Queen és a Hungária mindenki által jól ismert örökzöld slágereit.

A Komáromi Napok ékes bizonyíték arra, hogy ez a tavaszindító fesztivál a komáromiaknak és a komáromiakról szól, így a Miénk a színpad! részeként fellépési lehetőséget kaptak a helyi óvodai, iskolai csoportok és szervezetek egyaránt. Koncertezett az Egressy Fúvószenekar és az Elektron Band, táncoltak a Garabonciás Néptáncgyesület tagjai, és megemlékeztek városunk nagy mesemondójáról, Jókai Mórról is, aki 120 évvel ezelőtt, 1904. május 5-én hunyt el. Az alkalomból a Magyarrock Dalszínház mutatta be az „A sorsod bármerre kísér, a hazád örökre benned él” című gálaműsorát.

A kasszínpadon elsősorban gyermekeknek szóló előadások váltották egymást péntektől szerdáig. Volt pantomim, bohóc műsor,

előadás a Kemence és a Bábuci bábosaitól, Így tedd rá! Foglalkozás Jastyúrné Polgár Zsókéval, és Kiss László stand up bűvész mutatványai is elvarázsolták a közönséget.

A további programok közt részt vehettünk az Újrakezdés. Út Komáromba című történeti konferencián, a Tengerész Emlékműnél tartott megemlékezésen, Komárom Város Egressy Fúvószenekarának ünnepi koncertjén a Csillagerődben, vagy épp a Magyar Lovas Színház Komárom évadnyitó előadásán.

A Monostori Erődben, az Igmándi erőd kőtárában és a Csillagerődben állandó tárlatvezetés várta a látogatókat. Volt számos sportesemény is, így a Nemzetközi IVV Túranap, sakkturna, Bagi Máté nemzetközi mesterrel, a Komáromi Labdarúgó Csillagainak találkozója és a Szasza Emléktorna a Czibor Zoltán Városi Sporttelepen, és persze idén sem maradt el a Komárom–Komárno Nemzetközi Utcai Futóverseny sem.

Ez a hat nap is azt bizonyította, hogy Komárom valóban határtalanul jó!

Máthé Sándornál mindig szól a rádió

Antik rádiók és televíziók birodalma

Kevesen tudják, hogy Tatabányán rádiómúzeum működik, pedig Máthé Sándor villamosmérnök gyűjteménye Magyarországon, de nemzetközileg is egyedülálló. A hobbiként indult tevékenység eredménye a hétszáz darabból álló antik rádió- és televíziókészülék múzeum.

Ádámostól Tatabányáig

Máthé Sándor Magyarországon is egyedülálló antik rádió és televíziókészülékgyűjteménnyel rendelkezik. A polcokon, takarosan, sorrendben vannak a különböző készülékek, lajstromba véve, több, mint hétszáz rádió és tévé.

A Tatabányán élő, de erdélyi származású, szakmáját tekintve villamosmérnök sztorija Erdélyben, azon belül is a Maros megyei kis faluban, szülőföldjén, Ádámoson kezdődött. Édesapja villanyszerelő volt, szerelte, javította a villamos dolgokat, akkoriban, a 60-70-es években a rádiókat is. A televíziók

akkor még ritkaságnak számítottak azon a vidéken.

A rádiók, és azok szerelése hatalmába kerítette a még gyerek Sándort is. Annyira érdekelték a készülékek, hogy képezte magát, és hamarosan már egyedül javította, szerelte az akkor még csöves rádiókat. A 60-as évek végén ő lett a falu rádiószerelője. Kis zsebpénzre is szert tett ezzel a tevékenységgel, ami kellett is, hogy fiatalkori igényeit ki tudja elégíteni. Ádámoson és környékén javította a rádiókat, tévéket, jobban érdekelte ez, mint bármi más!

Sándor és felesége már a 80-as években elhatározta, hogy ha lehetőség lesz rá, el-

hagyják Erdélyt az akkori viszonyok miatt. Aztán jött a forradalom. Úgy volt, hogy Kanadában telepednek le, de az túl messze volt. Végül Magyarország mellett döntöttek, hiszen itt is megtörtént a rendszerváltás.

Tatabányára sodorta őket a szél, ahol feleségével az OVIT-nál vezetői állást, lakást ajánlottak nekik. Mindketten a Temesvári Műszaki Egyetemen végeztek villamosmérnökként. Sándor a legjobb eredménnyel, országos elsőként végzett az egyetemen. Már Romániában összeházasodtak, kezdetben Kolozsváron laktak és dolgoztak, majd Tatabányán találtak otthonra, ahol immár 34 éve élnek.

– Itt vagyunk, és jól vagyunk, itthon, Tatabányán! Két gyermekünk van, Csilla és Sándor, valamint 3 fiúunokánk – mondta el Máthé Sándor.

A rádió és televíziókészülékek gyűjteményéről

– Az antik rádiók és televíziók gyűjtése – emlékezett vissza Sándor – 1979-ben kezdődött. Hobbiként indult, mára mintegy 1500 darabból álló gyűjteményem van, ebből 700 rádió látható tulajdonképpen múzeumi körülmények között. Többségük, ha bekapcsolnánk, megszólalna. A kollekciónak legrégebbi típusa egy magyar gyártmányú Telefunken, 1927-ből.

– Édesapánk villanszerelő volt, aki rádiókat és tévéket is szerelt, mi pedig Csaba öcsémmel beleszereltünk a készülékekbe. A gyűjtemény első darabja egy magyar gyártmányú Orion 255 típusú rádió, melyet Kolozsvárott szereztem 1979-ben.

– Javítások közben gyakran leltem régi rádiókra, tévékre. Beléptem a Magyar Rádiógyűjtők Egyesületébe, melynek jelenleg az elnöke vagyok, és így még több információhoz jutottam. Célunk, hogy a magyar rádiógyártás történetével megismertessük az utánunk jövő generációkat, azért is, mert Magyarországon a rádiógyártás a két

világháború között világhírű volt. Híres magyar rádiógyáraink voltak: az Orion, a Standard, a Tungsram, a Telefon és a Vadásztölténygyár. Utóbbiból lett a Videoton. A magyar gyártmányok mellett számos európai országból vannak itt rádiók. Szabadidőmben restaurálom „őket.”

Szinte minden készülékről van egy rövid története Sándornak. Az egyik televízió pl. arról híres, hogy az 1966-os futballvilágbajnokság magyar meccseit is azon nézte Ádámoson egy kis magyar közösség, ahogy aztán később a bolgár, portugál és brazil mérkőzéseket is. Féltve őrzött kincs a család rádiója, a Bukarest 500 típus, amit 1959-ben vásároltak.

Tungsram márkanév alatt, a gyűjteményben van egy típus, amely egyedi, nem tudni, hogy van-e belőle egy másik példány. A tárlat egyik különleges darabja egy gramofon 1912-ből, és egy a Mechanikai Labor által gyártott zenegép 1955-ből, melyet Máthé Sándor a tárlatlátogatás végén megszólaltatott.

A vállalkozásról

– Magyarországon, Tatabányán egy villamos ipari céget (MM-Vill Kft.) alapítottunk – mu-

tatta be vállalkozását Sándor –, mely tavaly volt 30 éves. Erősáramú berendezések javításával, karbantartásával, tápegységek szerelésével, villamos áram védelemmel, tervezéssel, foglalkozunk.

Több multinacionális cég beszállító. Tápegységeik műholdakon teljesítenek jó szolgáltatásokat, de javítanak, felújítanak különböző napelemekhez villamos berendezéseket, tápegységeket. A VOSZ Országos Vállalkozó Díját két alkalommal nyerték el. Kezdetben egyedül Máthé Sándor volt a főnök és a beosztott, jelenleg 18 munkatárssal dolgoznak.

A cég elnyerte a multinacionális cégek által elvárt Minősített Európai Javító Szerviz Bázis címet. Több világcég idehozta javítani, tesztelni Tatabányára erősáramú berendezéseit, újabban akkumulátorokat is tesztelnek. Számítógépek, telekommunikációs rendszerek tesztelését végzik, a világ minden tájáról vannak megrendeléseik.

A Tatabányai Rádió és Televízió Múzeum előre egyeztetett időpontban díjtalanul megtekinthető. Telefon:+36/30-242-1125.

KISS T. JÓZSEF

Egy kiállítás a fotórealizmus jegyében

Papp György újra Tatabányán mutatta be műveit

Május végéig látható a tatabányai TSZC Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Technikum és Szakképző Iskola, azaz ahogy a helyiek nevezik, a Keri galériájában Papp György festőművész kiállítása. A tárlatot Veér Károly, lapunk főszerkesztője nyitotta meg, idézzük gondolatait.

Papp György barátomat nem kell bemutatni a Keri Galéria látogatóinak, szinte napra pontosan öt éve, hogy volt szerencsém megnyitni ugyanitt az alkotásaiból összeállított kiállítást. Gyuri Tatán érettségizett az Eötvösben, később a sors Tatabányára vetette, a megyei napilap munkatársa lett, és itt, a Keriben is tanított. Leánya is itt tanult, sőt, unokája ma is az intézmény hallgatója.

Jelenleg Győrben él, és kedvenc időtöltésének, a festésnek, rajzolásnak (no meg persze az utazásnak) szenteli idejét. Olajképek farostlemezen, ceruza, és filcrajzok, részletgazdag, már-már szinte túlontúl precíz hangulatképek, gyönyörű lányok, nők, hölgyek, és idős emberek: ez Papp Gyuri világa.

Facebook oldalán rendszeresen bemutatja legújabb műveit, hadd idézzek néhány véleményt, a képek alá írt kommentekből:

„Gyönyörű élethű alkotás, gratulálok!”

„Azt hittem fotó! Gratulálok!”

„Csodálatos, mint egy fotó! Gratulálok!”

„Élethű! Szuper lett!”

„Oké, de mire gondolt a festő, amikor ezt festette? Ha híres festő leszel, haláloed után, buta magyarázatokat fognak adni, így jobb, ha most előre elárulod, mire gondoltál!” – írta közös ismerősünk, Szlimák Hajni. Gyuri válasza a klasszikust idézte: Gondolta a fene!

Alkotásai láttán a botcsinálta recenzornak, és a mindenhez, de igazán semmihez nem értő újságírónak két fogalom jut eszébe: fotórealizmus, avagy hiperrealizmus.

Persze – gondolta a fene, hogy Gyurit idézem, – nem biztos, hogy be kéne erőszakolni bárhová a művészetét, de nem árt néhány gondolat, és történeti kitekintés az említett stílusirányzatot illetően.

1839-ben, az első dagerrotípia láttán Paul Delaroche festő imígyen kiáltott fel: „a festészet ezennel meghalt!” És megkezdődött a verseny; a festők – már egy részük – igyekeztek a fényképezőgép lenszénél is naturalistábbnak lenni, a fényképész viszont megpróbálta minél „festőibbé” tenni művét.

Igazán a hiperrealizmus és fotórealizmus a hatvanas évek vége felé tűnt fel, a valóság objektív, személytelen, hűvös megjelenítését tűzte ki célul. Az irányzat a tömegmédiák által meghatározott standard látásmód tényéből indul ki. A festő alapanyaga általában fénykép vagy színes diaprojektív, amit bámulatos technikai virtuozitással óriási méretű festménnyé nagyít. Az emberi szemnél élesebb és pontosabb kameralencsén keresztül látott és megragadott valóságdarab így teljesen irreálissá válik, és többek között olyan kérdéseket feszeget, mint a látvány és a valóság viszonya, a fotólátás objektivitása és a manipulált látás mibenléte.

A magyar művészek közül mindenekelőtt Birkás Ákos, Csernus Tibor, Gyémánt László, Kéri Ádám, Kocsis Imre és Méhes László munkásságában vagy egy-egy alkotói periódusban tapasztalhatók hiperrealista jegyek.

Nem tudom, és nem tisztem Papp Gyuri művészetét elhelyezni az előbb említett kiváló festők rangsorában, csak egyet állíthatok biztosan: jó a szemnek, amit csinál, lelket simogatók a képei, ahol az öreg ráncok, a tekeredő kötélek, az áramelosztó doboz, vagy a végtelenül élethű ajtórepedések, a felpatogzott festék árnyalatnyi redői egy irányba mutatnak. Egy olyan esztétikai élményt nyújtanak, mintha DaVinci az Azariah tetoválást viselő Mona Lisa háttéréként az MVM dómot festette volna meg, ahol kicsiny bazarózsa lányok örömtáncot lejtenek az életigenlés jegyében.

Egy utolsó lelkes Facebook csodáló, a Piramis együttes dalát idéző kommentjével ajánlom a kiállítást mindenki figyelmébe: „Ahogy nézem a színek változó sorát, ahogy magamba szívom a tájak illatát...”

Mikor ilyen nagyszerű dolgokat alkotsz – tette hozzá a kommentelő –, ugye érzed, hogy szabadnak születted?

TÁRNY OLIVÉR

FOTÓ: RAÁB ZOLTÁN

Az S.O.S. Angyalok Alapítvány felhívása

Esélyt mindenkinek!

Az S.O.S. Angyalok Alapítványnál nagy erővel azon dolgozunk, hogy segíthessünk. Adományokat gyűjtünk, jótékonyági rendezvényeket szervezünk. A célunk eléréséhez segítséget szeretnénk kérni egy súlyos balesetet szenvedett kislány, László Évike külföldi gyógykezeléséhez.

A család nem rendelkezik ekkora összeggel, így a segítségünket kérték. Évike 6 méter magasról esett le, napi szintű fizikai fájdalommal kell megküzdenie. Ez az állapot megszűnne a kezeléssel, és végre talpra tudna állni.

További felkérések is érkeznek hozzánk, a befolyt összegből beteg gyermekek külföldi gyógykezelését támogatjuk. Beleértve olyan kezeléseket is, amelyeket Magyarországon nem végeznek és a

TB sem támogatja jelenleg. Ezek a kezeléseik egy-egy gyermeknél pedig az újrakezdést jelentik, és azt, hogy valahol a világban egy gyermek teljes szívvel újra mosolyogni tudjon.

Mi, az S.O.S Angyalok Alapítványban azt valljuk, hogy bár mindenkin nem tudunk segíteni, de mindenki tud egy valakin segíteni. Legyünk mi, akik mindig egy valakin segítünk!

**Az alábbi számlaszámra várjuk az adományokat:
11740054-24065852**

Hálásan köszönjük a segítséget a betegek nevében is!

**Az alapítványról információkat találhatnak
a www.sosangyalokalapitvany.hu weboldalon.**

KERÉKPÁRÚT ÉS KÖRFORGALOM ÉPÜL

Tata – Folytatódik a városban a belterületi kerékpárút fejlesztés, egy új, nyertes TOP Plusz pályázat

révén. Új körforgalom is épül az Új út-Oroszlányi út kereszteződésében.

ŐK LETTEK A LEGJOBBAK

Pápa – Hódmezővásárhelyen, a XXXI. Alföldi Állattenyésztési Napok keretében rendezték meg az agrárszakképző intézmények IV. Országos Gazdászversenyét. A Batthyány Lajos Mezőgazdasági, Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola is képviseltette magát. A csapat nem talált legyőzőre, első

helyezést értek el, ők lettek a legjobbak nemcsak az összesítésben, de az elméleti tudásuk is a legjobb volt, ráadásul a különdíjat is nekik ítélték.

MEGNYITOTTÁK A JÓKAI-NAPOKAT

Balatonfüred – Jókait feltétlen szeretet és tisztelet övezi, a magyar prózairodalom kétségkívül egyik meghatározó alakja, Balatonfüred kulturális origója – hangzott el a Jókai-napok ünnepélyes megnyitóján. A város az esemény apropóján a Magyar Írószövetséggel közösen tárcanovella pályázatot írt ki, és már készül a jövő évi bicentenáriumra.

CSATLAKOZTUNK, CSATLAKOZTAM...

Hát itt van az Unió. Sokan támogatták, néhányan elleneztek, másokat nem érdekelt. Május elsejétől viszont nincs visszaút: egyike lettünk a huszonötöknek, reméljük egy egységesülő, kulturális hegemoniáját őrző, nemzetiségi villongásokat és szociális különbségeket eltüntető, valamennyiünk számára szebb, élhetőbb jövőt hozó Európának.

Véreink közül sokan most kimaradtak. Kárpátalja, Erdély és a délvidék magyarjai számára egyelőre nem adatott meg a csatlakozás lehetősége. Védjük, óvjuk őket innét az anyaországból, hiszen fogyunk, fogyatkozunk! Szükség van rájuk is, hogy nemzetünk, népünk túlélje a nagy betagozódást.

Én a magam módján csatlakoztam, utoljára, még útlevelem átsétáltam a sok vihart megélt komáromi hídon. A morcos, szlovák határőrözt kellett lenni engedett utamra, mint mondta, az ő nemzeti érzései sérültek a nagy összeborulással. Pedig az egész csatlakozási hercehurca legnagyobb nyertese talán éppen Komárom, a mindig is egy, ám a történelem által sajnálatosan szétszakított város lehet.

Mindig is összetartozott, a rokoni kapcsolatok, a kulturális hagyományok (Jókai, Lehár stb.

szülőhelye a történelmi városrész, Észak-Komárom volt) a politikai viharok ellenére éltek, élnek és élni fognak.

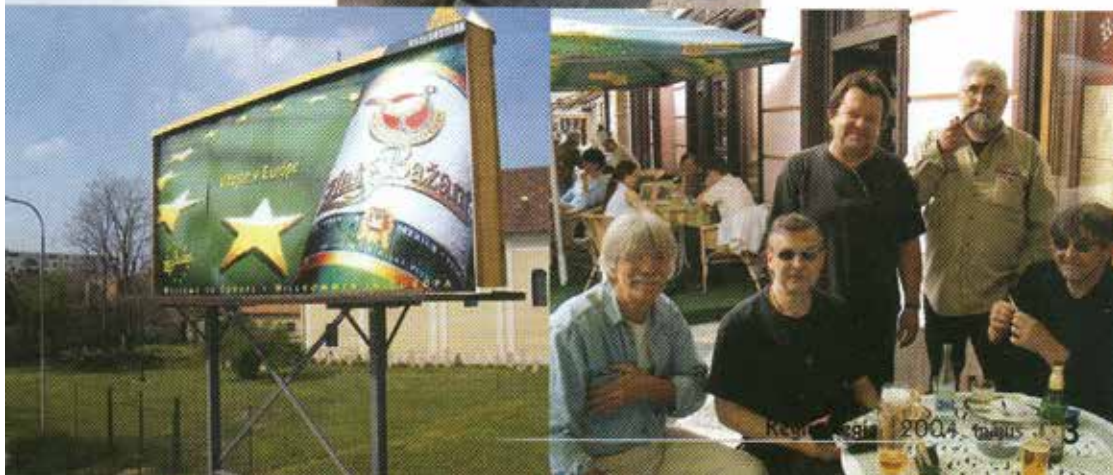
A Klapka téren aztán a hasonló nevű sörözőben találkoztam Dörner Gyuriékkal. A nagy magyar színész nosztalgia-zenekarával (igen, muzsikálni is tud!) lépett fel a Komáromi Napok kapcsán. A kora délutáni verőfényben azon morfondírozott, hogy az Illés, Omega és egyéb régi slágerek előadása közben, milyen szavalattal ajándékozta meg Észak-Komárom polgárait. Nem maradtam az esti koncerten, ám valószínűnek tartom, hogy Wass Albert csodálatos versével állt a szépszájú közönség elé: „A kö marad...”

Hozzánk csapódott két idősebb „komáromi” honpolgár, János és Lajos. Egyikük Ácson, másikuk Budapesten született. A sors különös, kiszámíthatatlan útja vetette őket a Duna északi partjára. Nem akartak mást, csak a kezünket megszorítani. Újra együtt – mondta János, és hatvan évének minden keserősége benne volt ebben a félmondatban. Lajos nem szólt semmit, kortyolgatta a finom Arany Fácánt. Hirtelen sírni kezdett. Néma, hangtalan zokogás rázta testét. Felállt, búcsút intett. Az öreg világcsavargó eltűnt a sarkon, feltörő érzelmeit megtartva magának, vállán az elmúlt viharos évszázad minden nyögével, bajával, mérhetetlen súlyával.

Visszafelé sétálva a jó öreg hídon újra találkoztam a korábban morc határőrrel. Kezet fogtunk, meg sem nézte az útlevelemet. Talán mégis jobb lesz együtt – mondta. Hangsúlyában, félszeg mosolyában benne volt valamennyiünk bizonytalansága: csak reménykedünk, reménykedni próbálunk abban, hogy a mostani csatlakozással pontot tehetünk a világtörténelem talán legsötétebb korszakára, amit mi magunk is jórészt megéltünk, a szegyetlenjes XX. századra.

Veér Károly

21. KORTÁRS MŰVÉSZETI FESZTIVÁL MÁJUS 14–21. SZÉKESFEHÉRVÁR

Bory-vár • Csónakázó-tó és környéke • Zichy liget

S
C
H
A
F
F
E
R
S
Z
O
D
A

**20 éves tapasztalattal
vevőink szolgálatában!**

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kór ballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.
Mobil: +36 (20) 333-0190
Web: www.schafferszoda.hu

TONERBOLT

**Tonerbolt Tatabányán!
Minden ami
a nyomtatáshoz kell!**

Őrült jó árak!

Eredeti és/vagy utángyártott tintapatronok, tonerek óriási választékban, Canon, Epson, HP, Kyocera, Samsung és Xerox nyomtató típusokhoz. Cégeket, magánszemélyeket is kiszolgálunk. Várjuk kedves új és visszatérő vásárlóinkat.

A tatabányai Tonerbolt a Teleki László utca 11. szám alatt lévő üzletházban található, bejárat az udvar felől!

Nyitva tartás:

Hétfőtől péntekig 8-16 óráig, szombaton 8-12 óra között.

Elérhetőségeink: Telefon: 34/510-785, illetve mobilon 0620/941-0945.

e-mail: galgoczi@t-online.hu.

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

HANGHULLÁM

**BALAKAT -
Fedezzük fel együtt
a Balatoni Katolikus
Találkozót!**

**2024.05.25.
16:00 óra**

**Ismerjük meg
a BALAKAT szervezőit,
idei programjait!**

**Hangolódjunk együtt
a BALAKAT-ra!**

**Balatonfüred,
Hajóállomás
Szent Miklós hajó**

**Jegyárak:
Felnőtt 2000 Ft
Diák/nyugdíjas: 1000 Ft
Jegyvásárlás a helyszínen.**

A programon való részvétel
regisztrációhoz kötött. Regisztráció,
részletek: www.veszpremiersekseg.hu

VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG